

Izhaja vsakih štirinajst dni vsak drugi torek in stane po pošti ali na dom pošiljan za celo leto

80 kr.

Za tuje drž. več poštni stroški.

„Soča“

z „Gosp. Listom“ in „Primorcem“ stane na leto 5 gld. 20 kr.

PRIMOREC

Oglasi se plačujejo za trisopno petit-vrstlo: enkrat 8, dvakrat 7 in trikrat 6 kr., večkrat po pogodbi. Vsa plačila vrše se naprej.

Posamične številke po 3 kr. Uredništvo in upravnništvo je v Gosposki ulici št. 9.

Rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik A. Gabršček. — Tiska „Goriška tiskarna“ A. Gabršček (odgovoren Josip Krmpotič).

Obrtna šola v Gorici.

V dan 29. junija je sklenila slovenska obrtna šola v Gorici svoje drugo leto s tem, da je razstavila risarske izdelke odgojencev na ogled onim, ki se za to zanimajo. Kdor se je na dan sv. Petra potrudil v prostore „Sloginih“ zavodov, prepričal se je lahko, da je obrtna šola pod izvrstnim vodstvom ter da napreduje mladina, ki obiskuje to šolo, vrlo dobro. In res, s komurkoli smo imeli priliko govoriti o imenovanem zavodu, se ni mogel prečuditi, kakó je mogoče pripraviti obrtne učence in rokodelce do takih izdelkov, kakor so bili tam razstavljeni. Pomisliti je namreč, da mladina, ki se podučuje v tej šoli, je ves dan — če ne dušno — pa gotovo telesno uprežena v delo, in ni zahtevati od nje onih proizvodov nego — recimo — od realkinih učencev, katerim je učenje jedini posel. In vendar tolik napredek, tolik uspeh! Žal, da se niso potrudili v one prostore na dan sv. Petra tudi oni gospodje, ki so v deželni zboru toli nasprotovali temu zavodu: uverjeni smo, da bi se bili vsaj nekateri izmed njih nekoliko sramovali one neopravičene in neutemeljene opozicije proti tej šoli. Seveda oni, ki ne privoščejo Slovincem izobražbe, omike in napredka, bi se celó hudovali, da niso brez-pogojno zaprečili zavoda, ki je in bode Slovincem v veliko korist. — Škoda, da niso prišli pogledat tudi tisti po kapelanih nahujskani okoličani, ki govoré, da Slovenci v mestu nič ne storimo za napredek obrtnikov.

Ob 10. uri zjutraj so se zbrali v učni sobani učenci in učiteljsko osebje obrtne šole in precejšnje število gospode, ki se zanimajo za slovensko šolo ali za napredek Slovincem. Med temi so bili naš deželni in državni poslanec dr. Gregorčič, prof. Zorn, dr. Kerševani in drugi. Gospod cesarski svetovalec Vodopivec je pozdravil došle gospode, poudarjal potrebo in korist take šole, naglašal, da ne more obrtnik, rokodelce in trgovce napredovati brez omike in višje izobražbe ter da ne more tekmovali s svojimi sovratniki, ki so se kaj učili. Poudarjal je tudi, da napredek in uspehi slov. obrtne šole bi bili še lepši, ako bi mladina bolj redno in stalno obiskovala zavod, ki ji daje tako lepo priliko, da se oboroži z uma svitlim mečem za svoj poklic in svojo bodočnost. Priporočal je mojstrom in starišem, naj po svoji moči pripomorejo v to, da se po možnosti odstrani tudi ta nepravilnost, ki je hitrejšemu in večjemu napredku na potu, ter dodal nekoliko dat o šoli sami, iz katerih posnemamo sledeče:

Šola je imela letos dva razreda; v obeh so bili učenci, ki so hodili k vsem naukom, in taki, ki so obiskovali le nedeljski tečaj. Učilo se je 102 dni v letu po 2 uri in 38 nedelj po 3 ure v vsakem razredu sploh po 9 ur na teden, in sicer spisje po 2 uri, računstvo po dve uri, risanje pa po 5 ur. V zavod se je upisalo 59 učencev, a od teh se je preselilo v druge kraje med letom 7, 13 jih je izostalo, jeden je bil bolan. Koncem leta je bilo klasifikovanih 38 in sicer 9 s prav dobrim, 12 z dobrim, 6 s povoljnim, 4 z zadostnim in 7 z nezadostnim uspehom.

Nadzorni odbor je obdaroval tudi letos 17 učencev s zneski od 2 do 5 gld., katere je vložil v „Goriško ljudsko posojilnico“ na ime dotičnih odgojencev. Obdarovani so bili:

Čavdek Janez, Dizors Fr., Cotič Avgust, Jug Anton, Vižin Avgust, Saksida Jožef, Lukežič Vincenc, Vižin Filip, Komel Franc, Beltram Franc, Primožič Florjan, Lutman Al., Pavlin Ant., Lovec Al., Leban Anton, Spazapan Ludvik in Jug Al.

Dne 14. junija je obiskal šolo g. nadzornik Karol vitez Hesky, ki se je ugodno izrazil v napredku v obeh razredih kakor tudi o pravilnem poučevanju. Tudi drugi strokovnjaki so obiskali razstavljená dela in so se zelo laskavo izrazili o napredku in pravilnem poučevanju.

Prihodnje šolsko leto začne s 1. oktobrom, vpisovanje se bode vršilo zadnjo nedeljo v septembru. Najtopleje priporočamo starišem, mojstrom in vsem prijateljem napredka na obrtnem, rokodelskem in trgovskem polju, naj skrbijo, da se vsa slov. mladina te vrste v Gorici in njeni bližnji okolici vpiše v to šolo, ter naj pripomorejo po svoji moči v to, da bi jo redno obiskovala. x. y.

* * *

Od strokovnjaka v risarstvu smo prejeli te vrstice:

„Ne delo po človeku, ampak človek se sodi po delu! Teh jedernatih besedij sem se spomnil, ko sem si preteklo nedeljo ogledal v „Sloginih“ zavodih razložene risanke, katere so v skoraj neverjetno kratkem času izdelali učenci tukajšnje slov. obrtne šole. Iz risank je razvidna povsem strogo logična učna pot, okusna in bogato izbrana tvarina raznih motivov s posebnim ozirom na njihovo uporabo v praktičnem življenju. Uzorni izdelki sami kažejo, koliko marljivosti in požrtovalnosti je trebalo, bodisi od učitelja, kakor tudi od učencev; učenec je razumel učitelja — in obratno.

Pričeli smo, nadaljujmo tudi pričeto delo ter podpiraj je vsak po svoji moči, saj seme, kojega vsejemo, obrodi mnogo dobrega sadu. „V slogi je moč, pomagajmo vsi, pomagaj nam Bog!“

Domače in razne novice.

* Častno tržanstvo. — V zadnji „Soči“ smo naznanili, da je županstvo Bovec izvolilo častnim tržanom visokorodnega gospoda Alfreda grofa Coroninija. Danes popolnujemo našo vest s tem, da je bil izvoljen v isti seji tudi naš voditelj, preč. g. dr. Anton Gregorčič, kar mu je bilo naznanjeno s to-le brzojavko: „Bovec, 2. julija: Dr. Anton Gregorčič — Gorica. Starešinstvo imenovalo je v današnji seji Vašo prečastitost enoglasno častnim tržanom bovskim. — Župan Jonko“. — Na to brzojavko se je zahvalil dr. Gregorčič takó-le: „Župan Matija Jonko, Bovec. Slavnemu starešinstvu in vsem občinarjem pošiljam najsrčnejšo zahvalo na izrednem odlikovanju imenovanjem častnim tržanom. Doktor Gregorčič, državni in deželni poslanec“.

* Umrl je v soboto splošno znani kontrolor poštne blagajnice v Gorici, Kornelij Hadrova. Pogreb je bil v nedeljo zvečer. Rojen v Milanu, je bil zvest Avstrijec in pravičen uradnik tudi nasproti Slovanom! N. p. v m.! — V Peči pri Mirnu je umrl sedmošolec na gimnaziji Ivan Kovic. Pogreb je danes. Bil je nadarjen učenec. N. p. v m.!

* Sv. Ciril in Metod v Gorici. — V nedeljo ob 8. zjutraj je bila pri sv. Antonu v Gorici sv. maša za društvenike „Slovenskega bralnega in podpornega društva“. Daroval jo je predsednik, veleč. g. dr. Anton Gregorčič. Milo se je storilo vsakomur, ko je slišal iz ust ljubljene predsednika: „molimo na čast našim blagovesnikom sv. C. in M.“ — Krasno petje je poveljevalo to slovesnost; pevski zbor je štel nad 25 pevcev pod vodstvom g. Bajta. Ta zbor je najštevilniši v Gorici, a lahko rečemo tudi da najbolj izurjen. Prav veličastno je pel prekrasno pesem v slovanskem cerkvenem duhu: Slava svetemu Cirilu in Metodu. Isto petje je vsako nedeljo ob 5½ v stolni cerkvi, ob 10. pa pri oo. kapucinih. Ta zbor dela čast Slovincem v Gorici. — In kje se je rodil ta zbor, kje se vzdržuje? Kje? V tistem — v tistem „Goriškem Sokolu“, katerega nekateri ljudje preganjajo na vse kriplje. Ti pobožnjaki niso mignili niti z mezincem za tako petje v cerkvi, a „Goriški Sokol“, ga je urinil. Evo takó se dela k časti božji in v ponos naroda!

* Na pesnikovem domu. — V nedeljo popoldne se je zbrala mala družbica na domu dičnega pesnika Simona Gregorčiča na Gradišcu, da proslavi praznik sv. C. in M. Došel je tudi pesnik Zamejski in pisateljica Mária iz Trsta. Le prehitro je minil čas! Ali še pred odhodom so se spomnili mladih rojakov, ki so obhajali sinoči v Ljubljani petletnico složnega delovanja za narodno oduševljanje med učečo se mladežjo. Naš urednik jim je nesel v Ljubljano ta-le pozdrav, kateri so podpisali vsi udeleženci:

„Na hribu tu zbrani
Slovinci, Slovani,
Slovanke, Slovenke,
Mladenke in ženke, —
Kličó Vam v pozdrav:
Bog živi nam mlade rojake,
Zavedne, zveste narodnjake!
Bog živi Vas, Bog Vas ohrani —
Vsak narodu veren ostani!“

* Posojilnica v cerkvi. — Biljenski vikarij je naznanil na praznik sv. Petra in Pavla v cerkvi, da ima 1200 gld., katere bi posodil po 5%. Čegav je denar, ni povedal, ali cerkven ni, ker ključarji nič ne vedó o tem. Ako je zasebni, kakó pride v cerkev do take čisto navadne kupčije. — „Goriška ljudska posojilnica“ posoja male zneske po 5½, a prav velike tudi po 5%, zasebniki pa se niti ne smejo pečati s posojevanjem; da se pa po zakonu prepovedana dejanja oznanjajo v cerkvi, to nam je novo.

* Shod v Št. Petru pri Gorici. — Strašno veliko šuma je uzročil shod, kateri sta sklicala kaplan Knaus in „Montov“ uradnik Jakončič 28. junija v Št. Petru. Došlo je okoli 350 oseb. — Ali predsednikom ni bil izvoljen Jakončič, kakor se je nameravalo, marveč dr. Rojic; zapisnikar ni bil Knaus, marveč tiskar Gabršček — kajti ogromna večina je bila nasprotna sklicateljem in njih skrivnim namenom. — Došlo je nekaj ljudij iz Ljubljane, ki so nameravali govoriti a niso prišli do besede, kajti govorili so le naši možje Perozzi iz Dornberga, Mozetič iz Prvačine, Prinčič iz Gorice; župnik Grča in Gabršček sta se odpovedala besedi, a Štefan Makuc je predlagal konec razprave. Manjšina je ugovarjala temu z vso silo, večina pa pritrjevala; nastal

je tolik šum, da vladin zastopnik je shod zapustil. — Gospod Perozzi je predlagal tudi resolucijo, ki je bila viharno odobravana. Glasi se:

Resolucija.

„Javni shod, sklican na dan 28. junija l. 1896. v Št. Petru pri Gorici, izjavlja, da goriški Slovenci že dolge imamo svoj krščansko-socijalni program, kateri skuša izvrševati naše prevažno politično društvo „Sloga“. Ako društvo ni moglo še uspešneje delovati, so krivi tisti, ki nočejo pripoznavati našega uzornega narodnega vodstva, t. j. imenovanega društva ter državnih in deželnih poslancev, ki vkljub vsem oviram dosegajo velikanske uspehe za slovenski narod na Goriškem. Shod se pa danes slovesno izreka za krščansko-socijalni program društva „Sloga“, za glavno vodstvo v rokah državnih poslancev veleč. g. dr. A. G. in visokor. g. Alfr. grofa C. ter pozivlja vse Slovence, ki hodijo svoja pota, naj se temu vodstvu uklonijo, ako res hočejo dobro slovenskemu narodu na Goriškem. V taki edinosti bo najlepše poskrbljeno za uspešno izvrševanje edino pravega krščansko-socijalnega programa. S to resolucijo bodi rešena edina točka dnevnega reda.“

* **Državnozborske volitve** niso predurmi; a vkljub temu je prišel našim županstvom ukaz, naj popišejo tekom tega meseca vse one osebe, ki spadajo v peto volilno kurijo, ki stopi na volišče prvič pri prihodnjih splošnih volitvah v državni zbor, ki se bodo vršile najbrže se le začetkom prihodnjega leta. Ta ukaz se je izdal bržkone zato, da se županstva vadijo v opravilu, katero jim naloži novi volilni zakon, ter da si priskrbé potrebne priprave za prihodnje volitve, naj se razpišejo kaderkoli. Pri tej priliki bo morda marsikom ustreženo, ako povemo, kdo bo imel v prihodnje pravico voliti v peti volilni kuriji ali v splošni volilni skupini, oziroma kdo ima pravico, da se sprejme v oni volilni imenik, ki se zdaj zahteva od naših županstev. Zakon, po katerem se razširi volilna pravica na mnoge državljane, kateri do sedaj je niso imeli, je že sprejet v poslanski in gosposki zbornici, ali cesarjevega potrjenja ni še dobil. Da pa bo ta zakon gotovo potrjen, razvidno je iz ukaza, ki se je razposlal našim županstvom.

Vsled §. 9. a. omenjenega zakona bo imel volilno pravico v splošni volilni skupini ali v peti kuriji vsak avstrijski državljani možkega spola, ki je izpolnil 24. leto življenja, v listi občini, v kateri bo onega dne; ko se volitev razpiše, najmanj že šest mesecev naseljen, ako ni izključen od volilne pravice po §§. 20. in 20. a. Dosedanja volilna pravica ostane nepremenjena. Tisti, ki so do zdaj volili bodo volili tudi v prihodnje pod enakimi pogoji. Ali k dosedanjim volilnim skupinam veleposestva, mest in kmečkih občin pride še nova skupina, v kateri bodo volili vsi tisti, ki so že volili v dosedanjih skupinah, in še drugi, ki niso še nikjer volili; zato se imenuje peta kurija splošna volilna skupina. Dosedanji volilci bodo volili zanaprej po dvakrat, enkrat v dosedanji, enkrat v splošni volilni skupini, novi volilci pa samo po enkrat, namreč v splošni volilni skupini

Po §. 20. so izključeni od volilne pravice: 1. oni, katerim so postavljeni varuhi ali jerofi (n. pr. bebeci, zapravljevci, če tudi imajo že 24 let); 2. oni, ki živijo seela ali deloma od javne ali občinske miloščine (n. pr. v ubožnicah, ali ki dobivajo redno ali večkratno podporo od občine); z ozirom na volilno pravico ne velja kot ubožna podpora to, kar kdo dobiva iz bolniške blagajne radi bolezní ali kar dobiva vsled nezgode pri delu ali kot invalid, ali kar se komu dá radi nesreče (n. pr. ognja, toče, povodnji itd.); 3. oni, katerih premoženje je prišlo v konkurz, dokler ta trpi; 4. oni, ki so bili kaznovani radi kakega zločina ali radi prestopka tatvine, poneverjenja, udeležbe pri tem ali radi goljufije (§§. 460, 461, 463, 464. zak.). Nasledki nekaterih kaznij prenehajo s prestano kaznijo, nasledki drugih kaznij pa še le po treh, petih ali desetih letih. Zadržane, če je bil

kdo obsojen najmanj na pet let ječe. Po §. 20. a. so izključeni od volilne pravice vsi oni, ki so v stalni ali začasni vojaški službi; izvzeti so pa oni, ki so klicani k orožnim vajam, katere ne morejo ovirati, da vrši kdo svojo volilno pravico. Teh pojasnil naj se držijo slavna županstva, ko bodo sestavljala zahtevane volilne imenike.

* **V Št. Petru** je bil v nedeljo javni ples; največ udeležencev je bilo iz znanih dvomljivih krogov goriških. — Pri tem plesu niso imeli povsem neprizadetih rok sodelovalci „krščansko-socijalnega shoda“ od prejšnje nedelje.

Tamošnji kaplan govori o lepih načrtih za Št. Peter. Prav, pričakujemo dejanj. Govoril je o domači posojilnici za Št. Peter in Vrtojbo; lepó, le naprej, besed je bilo dovolj, dejanja bi videli radi.

Ali zanimivo je to, da Vrtojbenci niso niti došli na shod, pri katerem so hoteli razpravljati takó važne načrte tudi za nje. Najbrže že dobro poznajo besede brez dejanj šempeterskega kaplana.

* **V Podgori** bajé hoté nadaljevati ono delo, ki jim je spodletelo v Št. Petru. V ta namen se baje združijo življi, ki so si po srcu in značaju piramidalno nasprotni; ali v enem so edini: v nasprotovanju do narodnega vodstva. Radovedni smo za takó zanimivo „složnost“. — Narodne Podgorce opozarjamo že zdaj, naj imajo pred očmi dogodke v Št. Petru: tam je neka gospoda dovolj jasno kazala svoje — srčne bolečine.

* **Beneška Slovenija.** — Trg sv. Petra in Pavla v Št. Petru Slovenskem ob Nadiži se je obnesel v vsakem oziru prav dobro. — Povodnji so napravile velike škode tudi v Nadižki dolini od Štupce naprej; nekaterim so pobrale cele njive. — V Roncu napravljajo mlekarstvo po zgledu na Tolminskem. Do zdaj se je oglasilo sicer le malo gospodarjev, ali takó je bilo ob začetku skoro povsod; upamo, da počasi pristopijo vsi. — V šentlenarski župniji prav močno vlada oslovski kašelj.

* **V Solkanu** so deli pod ključ znane Antona Vuga po domače „Barona“, starega 30 let. Ta človek je kradel že sedem let, a svojo ženo je silil, da je nosila prodajat. — Pred nekaj meseci je „zgubil“ neki voznik iz Idrskega zavoj ženskih rut; to je oglasil v „Soci“, kar je pomagalo. Žena tega Vuga je namreč prišla v Gorico prodajat one rute, ali se je dobro izrezala iz sitnosti, češ, da je iskala le gospodarja. Vuga in žena sta prišla v naše uredništvo in grozila, da bosta tožila (ker smo naznanili ves dogodek). — Tožila nista; bila sta pač zadovoljna, da so jih drugi pustili na miru. — Zdaj se je pokazalo, da one rute je Vuga ukradel z voza, kakor je storil že večkrat. Razne neznane tatvine leté nanj.

Toda Vuga je navihani tiček. Radi nepaznosti ječarjeve je — pobegnil; tekli so za njim, ali nakrat se je izgubil izpred očíj. Več orožnikov ga je zasledovalo, a več dnij brez uspeha, dasi je bil vedno v obližji Solkana. Včasih so bili orožniki na enem koncu njive, on pa na drugem, a vselej je odnesel peté.

* **V Devinu** bo prihodnjo nedeljo krasen sestanek rodoljubnega občinstva iz Trsta in iz — Gorice, — — umeje se, ako Goričani pridemo v obilnem številu. — „Tržaški Sokol“ priredi izlet v Devin. Povabljen je tudi „Goriški Sokol“. — Res je, da nam Goričanom je sitnejši dohod v Devin, vendar se ga udeležimo. Odsli bi iz Gorice takoj popoldne z žardinijerami. Kdor bi se rad udeležil, naj se oglasi v naši tiskarni do petka večer. Pri oglasitvi je položiti 1 gld. zadržaja. Rodoljubi — v Devin!

* **Italijanski divjaki.** — Pod tem naslovom piše „Sl. Narod“: Prijatelj našega lista in član k. sl. b. „Ljubljana“ nam piše: Pretečeno nedeljo (28. pr. m.) peljal sem se okoli 3. ure pop. iz Solkana proti Gorici. Streljaj pred Solkanom pride mi nasproti šet pobalinov — Lahonov, kateri so me sprejeli s psovskimi, kakor „a basso gli sciavi, porchi gli sciavoni“ itd. Ko sem bil oddaljen dobrih 15 korakov od njih, vsuje se kamenja ko

toče za menoj in jeden me je prav občutno zadel v levo nogo, tako, da skoraj nisem mogel pritiskati na stopalnico. Ker so le-ti pobalini tekli za menoj, skočil sem raz kolo, ter se z revolverjem v roki v bran postavil. Dasiravno sem imel le „slepe“ patrone in sprožil tri strele, vendar so zginili ti pobalini, videč, da ne razumem take šale. Ker so mi pozneje športni kolegi v Gorici pripovedovali, da je okolica solkanska posebno za ptujce — Slovence zelo nevarna, svetoval bi, da si vsak, kdor se misli kedaj voziti po teh krajih, preskrbi orožje, ker si ni svest, da ga kdo ne napade. — To vest naj bi poševalo sl. županstvo v Solkanu ter ukrenilo potrebno proti takim razsajalcem!

* **Gadje na Krasu.** — Iz Notranjskega poročajo, da je letos na Krasu zopet mnogo gadov. Istotako je preobilo te gojazni v Istri, osobito okolu Jelšan in severno Kastva. Tam so tekom 14 dnij gadje pičili osem oseb. Sedem so jih rešili, jeden pičenih je umrl.

Imenovanje. — Naš rojak dvorni svetnik Filip Abram, katerega je pozval leta 1892. tedanji pravosodni minister Schönborn kot referenta o slovenskih zadevah v pravosodno ministerstvo, je imenovan dvornim svetnikom pri najvišjem sodišču, pri katerem je že prej služboval. Cesar je Abrammu podelil mali križec Štefanovega reda.

Častni diplom. — Glavni odbor „Narodopisne razstave v Pragi“ je odlikoval tiskarja in urednika A. Gabrščka s častnim diplomom in bronasto svetinjo.

Višji dekliški zavod v Gorici. — Naše nad vsa pričakovanja delavno in za vsestranski blagor ljudstva skrbno društvo „Sloga“ vzdržuje doslej v Gorici 3 otroške vrte, 8 razredov ljudske šole in 2 tečaja znamenite obrtne šole za dečke. Zadnja šola je sklenila šolsko leto 29. pr. m. kar naznanjamo spredaj. Vsi ti zavodi stanejo okoli 8000 gld. na leto. — To pač ni majhna reč, ako pomislimo, da društvo „Sloga“ ima kot svojo glavno nalogo druge smotredvedno pred očmi!

Ali društvo gre še dalje! Naši narodni voditelji hoté zadostiti še drugi veliki potrebi, ki se pokazuje vedno bolj nujna, ako hočemo s hitrejšimi koraki napredovati. To je vzgoja deklic, ki so že odrasle ljudski šoli, a je za nje še velika nevarnost, da zaidejo v družbe, katere slabo uplivajo na mladi ženski naraščaj. Omenili smo že, da je odbor „Sloge“ sklenil v zadnji seji, ustanoviti zavod za deklice, ki naj bi se pripravljale za svoj prihodnji poklic, da bodo kedaj vsestransko izobražene Slovenke, dobre gospodinje in matere. O podrobni uredbi bomo še govorili. Za danes omenimo le, da se to vprašanje temeljito proučuje po uzoru drugih podobnih zavodov raznih narodov. Dostavljamo le še dve veseli novici. Prva je ta, da je za novi zavod že pridobljena učiteljica, ki te dni dokončuje na Dunaju strokovne nauke te vrste; ona je edina Slovenka, ki je zdaj na razpolago v podobni namen. — Druga je pa ta, da naš voditelj veleč. g. dr. Anton Gregorčič je vložil pri „Goriški ljudski posojilnici“ 700 gld. za prvo denarno podlago novemu zavodu. — Evo praktično izvrševanje krščansko-socijalnih načrtov! Takó treba delati, a ne le z lepimi besedami slepiti ljudstvo, kakor hoté nekaterniki z vabljenjem kranjskih kričačev v deželo, ki gre z lepimi zgledi naprej pred vsemi drugimi Slovenci!

Zaradi detomora iz Afrike pripeljana. Zaradi detomora so pripeljali iz Aleksandrije v Trst na Lloydovem parniku dekle Marijo L. Tamošnji konzul jo je odposlal goriškemu sodišču, ker je sumno, da je skrivaj porodila in umorila otroka. Dekla je doma iz Rihemberga.

Zakaj ni še potrjen učiteljski zakon? — Čitateljem, katerim so prišli pred oči neki dopisi iz učiteljskih krogov, je znano, kakošna podtikanja so morali slišati slov. poslanci v tem pogledu. — Izvedeli smo, da je ministerstvo res zopet poslalo načrt nazaj v Gorico, ker je bil v italijanskem tekstu nekje bistveno važen izraz, ki se ni skla-

dal s pomenom slovenskega. Deželni odbor je reč hitro popravil v duhu slov. izraza ter poslal takoj zopet na Dunaj. Upati je, da bo načrt potrjen še ta mesec.

Za slovensko propoved v Gorici. — Že večkrat se je naglašalo, da za Slovence v Gorici ni zadostno poskrbljeno v verskem pogledu, posebno pa ne, v kolikor se dostaja propovedij. Ako sploh želi slišati Slovenec propoved, mora ustati zgodaj zjutraj, da more ob 5. uri biti navzoč pri verskem razlaganju. Koliko ovira takó zgodnja ura marsikomu udeležba, je umevno, kajti ni vsem mogoče, vstati tako zgodaj. Ukljub tako zgodnji uri je vendar obilo poslušalcev-Slovencev. — Kako je pa z italijansko propovedjo n. pr. ob 1/2 11. uri v cerkvi sv. Ignacija? Uprav 29. pr. m. sem opazil, da je bilo navzočih 85 oseb pri isti, in mej temi je bilo najmanj Italijanov, niti deset ne. Ostali so bili vsi Slovenci, ki so pa težko umeli toskanščino, s katero je razlagal duhovnik božjo resnico. Tako revno obiskovanje italijanske propovedi od strani onih, za katere je namenjena, je žalostno, ali dati bi moralo povod, da se kaj več poskrbi za Slovence v Gorici, ki ne morejo biti deležni hkrati že pri tako številno obiskani zgodnji propovedi. Pričakujemo, da oni, katerih se tiče, ukrenejo nekaj v tem pogledu.

Za Čehovinov spomenik v proslavo peldesetletnice vladanja presv. cesarja je sprejelo predsedništvo II. prim. veteranskega društva dalje še te darove: Po 10 gld.: General baron Montluisant v Gradcu; baron pl. Teufenbach; županstvo Št. Peter pri Gorici; c. kr. div. art. polk st. 3. v Krakovu; deželni glavar grof Coronini. — Po 5 gld.: Cesarja Maksimilijana veteransko društvo v Pragi; FZM. baron Thömmel; veteranski oddelek v Mavhinjah; Leopold Bolko v Črničah; dr. Jos. Ostertag v Sežani; baron Albert pl. Glanz. — Anton Orzan, trgovec v Gorici 3 gld. — Po 2 gld.: Bognar, c. kr. polkovnik; Iv. Kr. Dean v Flumičelu; Calligaris Angel, župan v Zagradu — Po gld. 1.50: Jernej Kopač v Gorici in rodoljubi v Dornbergu. — Po 1 gld.: Erjavec Matija, dekan in Rajčević Fran kaplan v Vipavi; Anton Jerkič, fotograf v Gorici; Ignacij Doljak, c. kr. kancelist v Korninu; pl. Claricini, c. kr. nadp. Gregorič Vinco v Prvačini. — Po 50 kr. Andrian Andriano, Collus Valentin in Donda Alojzij iz Flumičela; Križman Lucija, Križman Frančiška, Jelsek Amalija, Vodopivec Anton, Pavlica Jožef, Mrevlje Jožef, Budin Ivan in Baša France v Dornbergu. — Po 30 kr.: Dean Anton in Volpet Anton v Flumičelu. — Po 20 kr.: Bresan Anton in Pavlin Tomaž v Flumičelu. — Po 10 kr.: Bevilacqua Angel, Stafuza Anton, Iv. Kr. Andrian, Goblas Jakob in Rusin Karol. — V Črničah nabrano gld. 23.40, katere so darovali: Dekan Cibič gld. 7. — Možje volilci, izključeni od obč. volitve, gld. 2.25. — Po 2 gld.: Leban Fran in neimenovani. — Po 1 gld.: načelnik Jos. Kosovel, kaplan Leop. Štubelj, Pignatari Fran in Ivan. — Kosovel Fran 60 kr. — Po 50 kr.: Nodus Fran, Lojk Jos., Ušaj Anton in Ušaj Ivan, v Črničah; Špacapan Fran v Ozeljanu; Pelicon Martin v Sempasu. — Lojk Tomaž 40 kr. — Po 30 kr.: Ušaj Iv., Kosovel Iv. in Kerševan Iv. — Faganel Ivan 25 kr. — Po 20 kr.: Peršič Andrej, Frigo Josip, Rijavec Jos. in Živec Anton. — Po 10 kr.: Badalič Jan. in Faganel Fran. — Vsega skupaj nabrano doslej gld. 1650.65, več 100 gld. dež. zbora goriskega. Predsedništvo, zahvaljevaje darovalce, se toplo priporoča sl. občinstvu za daljne doneske. — Gosp. Gabrijelčič Anton iz Kanala položil v naši tiskarni v isti namen 2 gold.

Za predelsko železnico še - le začne prava borba. Ker naši poslanci niso prišli do besede (je pač takó v našem parlamentu!), je govoril tudi v njih imenu koroški poslanec Steinwender v poslanski zbornici in v delegaciji. — Odgovor vojnega ministra je zelo razdražil trgovske kroge, češ: ali se bodo vse železnice vedno in vedno gradile le po zahtevah vojnih ozirov? Tudi ti oziri se morajo kdaj ukloniti trgovskim koristim, katere pri nas zahtevajo predelsko železnico.

In zató začne borba proti nakanam vojne uprave za prekornostno železnico po Soški dolini. Upamo na konečno zmago.

Iz Solkana: „Že eno leto je, od kar se govori pri nas o konsumnem društvu in o mizarški zadrugi. Ali ostalo je le pri lepih besedah. Mizarji so se zjedini le za enakomerne cene, da si ne delajo nezmislne konkurence, a to je vse. Kje je pa zadruga? — Gospod kaplan je dejal v ponedeljek pred občinstvom, da on oboje ustanovi in preskrbi tudi denarja. — Ta obljuba se glasi prav lepó, toda — dejanja bi radi videli. Torej le na delo!“

Iz dol. Vrtojbe. — „V nedeljo, 28. junija, so se zbrali udje „Slovenske čitalnice“ in tudi nekateri neudje v gostilni „V Gradu“, k skupni napitnici. Pri tej priložnosti se je marsikaj govorilo v spodbujajočem društenikom. Med drugim je opozoril cenjeni g. Fr. pl. Lokatelli navzoče kako potrebna je podpora „Sloginim“ zavodom. In res, njegov opomin ni bil brez upliva in uspeha. Nabrala se je v ta namen svotica 22 kron 48 vin. — V god sv. Cirila in Metoda bode v dol. Vrtojbi društvena sv. maša. Istega dne pred sv. mašo se vabijo vsi udje Čitalnice na dvorišče g. Fr. pl. Lokatelli-ja, odkoder pojdejo z zastavo skupno k sveti maši.

Iz idrijske doline. — S prvim julijem se je spremenil vozni red za pošto. Odslej pojde pošta ob 6. uri (do zdaj ob 7.) iz Cerkna in pride po enajstih zjutraj že v Tolmin. V Dolnji Trebuši se bo oddajala samo torba za nabiralnico, tako da odslej se bode cerkljanski poštar ustavljal na Slapu in ne v Dol. Trebuši, dočim se tolminski voz koj po odpravljanju pisem na Slapu takoj vrne nazaj v Tolmin. To na znanje popotnikom.

Županstva na tolmínskem in sežanskem, pozor! — Naša tiskarna ima pripravljene tiskovine po uradnem obrazcu za popis volilcev v novi volilni skupini za državni zbor. Županstva v goriskem polit. okraju so že oskrbljena s takimi tiskovinami.

Brošurica o židih. — Ponatisnili smo iz „Soče“ razpravo „Židovsko nravslovje v Talmudu“. Knjižica obsega 20 stranic. Cena 10 kr. s poštnino vred. Kdor naroči 100 iztisov jih dobi za gld. 4, 50 pa za gld. 2.50, 20 za gld. 1.20. Kdor more, naj si jo naroči! Slučajni čisti prebitek porabimo za pridobitev in natis novih spisov o židovstvu.

Ostala Slovenija.

Trst. — Važne premembe na Primorskem so se zgodile v sodstvu in pri finančni oblasti. Na mesto ta teden umrlega predsednika prizivnega sodišča primorskega pl. Pecka je imenovan trd Nemeč dvorni svetovalec na najvišem sodišču dr. Edvard Kindinger. Višji državni pravdnik dr. Gertscher iz Trsta je šel na mesto dra. Abrama na Dunaj. Finančni ravnatelj baron Plénker je šel v pokoj, njega zamenja ministerjalni svetovalec dr. Schuster pl. Bonnot. Ti vsi novi gospodje menda ne razumejo nikakega slovanskega jezika, pač pa so, kakor poroča „Mattino“, odlikovani z raznimi odlikovanji, kar njemu baje zadoštuje, da je z njimi zadovoljen. Kaj naj poročejo k temu primorski Slovani? Dobili so svojega skofa v Trstu, radi tega pa se morajo zadovoljiti na drugi strani z Nemci kot najvišimi deželnimi uradniki na Primorskem. Sicer pa počakamo na dejstva novoimenovanih gospodov. Ker je sedaj izpraznjeno mesto višjega državnega pravdnika v Trstu, radovedni smo, ako zasede ta sedež zopet kak Nemeč ali sploh človek, ki ni zmožen slovenščine. To prevažno mesto bi moral dobiti uradnik, ki je popolnoma zmožen slovenščine ali hrvaščine, kajti Slovenci in Hrvatje na Primorskem ne odnehajo zahtevati slovanskih obtožnic in slovanskega uradovanja od strani državnih pravdnikov. — „Slovansko pevsko društvo“ je priredilo v nedeljo 5. t. m. koncert na vrtu „Mondo Nuovo“. — Istega dne je bil redni letni občni zbor polit. društva „Edinosti“. — Urednik Jakčić je bil obsojen na 8 mesecev zapora, 150 gld. zgube varščine

ter na plačo 300 gld. pravnih stroškov. Taka obsodba (8 mesecev zapora) prvič, ko je sploh urednik na zatožni klopi, je značilna za naše razmere na Primorskem.

Istra. — Dr. Dinko Trinajstić, odvetnik, nar. poslanec in pazinski župan ter njegov odvetniški perovodja Majstorović sta razposlala oklic, o katerem pozivljata prijatelje in znance lani umrlega dra. Ant. Podreka, da bi mu povzdignili nagrobni spomenik na pazinskem pokopališču. Darove je pošiljati na zgornji naslov. — „Učiteljsko društvo okraja Volosko“ si je izvolilo novi odbor, namreč: Božo Dubrovič, nadučitelj iz Sv. Mateja, predsednik; Makarović Ivan, nadučitelj iz Jelšan, podpredsednik; Rubesha Fran, učitelj iz Zameta, tajnik; Miran Julij, učitelj iz Sv. Mateja, blagajnik; Rajčič August, učitelj iz Opatije, zborovodja. — Izvoljen je tudi pomožni odbor radi skupščine učiteljske „Zveze“, to je: Rajčič August, predsednik; Justič Adolf, tajnik; Bogatec Kristijan, Čar Viktor, Dubrovič Božo, Miran Julij, Stiglič Ante, odborniki. To zborovanje se bo vršilo 19. in 20. avgusta na Voloskem in se tako izpolni želja isterskih učiteljev, ki je bila izražena pri lanskoletnem zborovanju „Zveze“ v Rudolfovem in v „Naši Slogi“. Želeti je, da se zbere primorsko učiteljstvo tega dne na Voloskem, na naših tleh ter da udari željeni pečat sloge in ljubezni zvezi Slovencev in Hrvatov. V slogi je moč! Kjer je sloga — tam je napredek! — V Sv. Martinu pri Buzetu je ustanovljena nova podružnica isterske družbe sv. Cirila in Metoda. Bodi srečno! — Radi piranskega napada na naše deželne poslance je bil preslišan 15. pr. m. poslanec Kompare. Preslihanje se je vršilo v Kopru in je trajalo tri ure. Pokazalo se je oti priliki, da pri sodišču v Kopru nimajo nijednega človeka, ki bi znal pisati slovenski zapisnik! — „Naši Slogi“ poročajo iz vasi Livada pri Oprtlu, da se je tamnošnje ljudstvo poslu ževalo vedno z vodo iz vira v cesarskem gozdu. V zadnjem času pa se ljudstvo ne sme več posluževati starinske pravice kajti postavljeni stražnik to prepoveduje kmetom, gospodi pa dovoljuje. Ker v tem kraju sploh druge pitne vode ni, je ljudstvo zelo razkačeno, da se mu odvzema ta božji dar! — Šolsko-politično društvo „Lega Nazionale“ je imelo svoj letošnji redni občni zbor v Kopru dne 28. in 29. pr. m. Ni treba naglašati, da so Koperčani napeli nadnaravne svoje moči za čim krasnejši sprejem svojih polit. somišljenikov. Šolsko leto na c. kr. učiteljsku je končalo na hitro roko, da so kandidatje in profesorji lahko odšli, ker drugače bi se utegnili pripetiti kaki neljubi prizori. Čas bi že bil, da bi se učiteljstvo vzgajalo v kakem drugem mestu in ne v irredentovskem gnezdu.

Kranjska. — Berolinska „Elektricitätsgesellschaft“ se je obrnila na ljubljanski magistrat, da zgradi v Ljubljani na lastne stroške električno železnico, če je le kaj upanja, da bi se podjetje obrestovalo, če tudi nizko. Društvo je prosilo mestni magistrat za potrebne podatke. — Pri podiranju hiš v Ljubljani so našli ostanke nekdanje naselbine ribičev in brodarjev; ki so bivali okrog cerkvice sv. Miklavža. Ogljena plast dokazuje, da je to naselbino pokončal ogenj. — Olepševalno društvo se snuje v Radovljici na Kranjskem. Društvo bode imelo namen, delovati za olepšanje mesta in okolice in privabljanje letoviščarje v Radovljico in okolico. Bilo bi dobro, ko bi v tem smislu ukrenila nekaj tudi naša županstva! — „Glasbeno Matico“ je pregledal poseben odposlanec naučnega ministerstva, ravnatelj dunajskega konservatorija Fuchs, ki se je izrazil jako laskavo o učnih uspehih. — Za novo sodno poslopje v Ljubljani je odobrilo kupljeno stavbišče finančno ministerstvo. — V Ljubljani prodaja trgovec Mihael Kastner žveplenke „Südmark“. Ta tvrdka živi največ od Slovencev! Cepci so pa oni, ki podpirajo tako trgovino, ki daje dobičke ponemčevalnemu društvu! — Ljubljanski mestni zastop je določil v svoji seji ceno električni razsvetlavi, katera se v kratkem napravi v Ljubljani.

Štajerska. — Volitve v okrajni zastop celjski so že določene, in sicer voli veliko posestvo dne 13. julija, veliki trgovci dne 14. julija, mesta in trgi pa dne 15. julija, kmečke občine dne 16. julija t. l. Ali bodo v novem okrajnem zastopu imeli večino Slovence ali nemški Celjani in nemškutarji, o tem odločuje volitev v velikem posestvu. V tej skupini so Slovenci že dvakrat zmagali. Bog daj tudi tretjič! — Hotel „pri kroni“ v Celju je sedaj zbirališče narodnjakov. Opozarjamo na ta hotel Slovence, ki prihajajo v Celje ter tamkaj prenočujejo. — Velika nevihta dne 24. pr. m. provzročila je v celjski okolici mnogo škode. — Posojilnica v Gornji Radgoni je imela lani 107.095 gld. prometa, 764 gld. čistega dobička in 3672 gld. združnega zaklada. — Ljutomerska posojilnica je imela 374.460 gld. prometa, 3109 gld. dobička in 25.017 gld. rezervnega zaklada. — Ormožka posojilnica je imela lani 359.220 gld. prometa, 2003 gld. dobička 29.295 gld. rezervne zaloge. — Posojilnica v Pišecih pri Brežicah je imela dohodkov in izdatkov skupno 32.844 gld., 115 je pridobila in imela založnih novcev 2561 gld. — Posojilnica na Slatini je izkazala 19.368 gld. prometa, 150 gld. dobička in 1952 gld. rezerve. — Posojilnica v Šostanji je prometa 179.808 gld., pridobila si 609 gld. in ima 5920 gld. ustanovne in 10.071 gld. posebne rezerve. — Posojilnica v Žalcu je izkazala 277.676 gld. prometa, 2124 gld. dobička, 3259 gld. splošne in 18.527 gld. posebne rezerve. — Notar za Brežice g. Kazimir Bratkovič se je preselil z dnem 1. julija z Rogatca v Brežice. Ravno o tem času pa je zapustil g. notar dr. Franc Firbas Brežice in se preselil v Maribor. — Štajerska kmetijska družba je letos odlikovala 26 oseb radi zaslug, katere so si pridobile za napredek umnega kmetijstva. Med temi so trije Slovenci.

Koroška. — Celovski župan je romal v Berlin k svojim nemškim bratom. Tam ga je sprejel, kakor je sporočil Neuner celovškemu mestnemu zboru, berlinski župan posebno slovesno kot „župana najbolj južnega mesta“. To novico nemški listi s posebnim veseljem trobijo med svet. Radovedni smo, kako se bolj junaško bo sedaj g. Neuner branil „nemški“ (?) Celovec, ko je romal celo v Berlin, da se bolj navzame nemškega prusovskega duha, ki je tam prav po cenil. — Koroška deželna hipotekarna banka je začela poslovati dne 1. junija. — Občino „Slov. Šmihel“ so prekrstili v „Pokrče“, nemški pa zapisali „Poggersdorf“. To je vendar očitno pačenje imen; Bog vé po kateri nemški slovnici so našli tako pokveko krajevnega imena. Naj bi se oglasil g. baron Mac Nevin, kateremu je „čistost“ in „pravilna“ pisava imen toliko pri srcu, in odpravil tako grdo pačenje! — Volitve za deželni zbor bodo, kakor pišejo listi, koncem septembra ali začetka oktobra. Zato rojaki: na delo! — V Št. Lovrencu v Leški dolini se je sam usmrtil učitelj F. Werzer s tem, da si je z britvo prerezal vrat, menda zavolj tega, ker so ga vaščani tožili pri deželnem šolskem svetu.

«Mir».

Razgled po svetu.

Avstrija. — Delegacija je končala svoja posvetovanja 20. pr. m. Neugoden utis je naredilo na Hrvate in Srbe, da je pripoznal delegat prof. Jagić, znani slavist, da je pri obstoječih odnošajih v Bosni-Hercegovini najboljše se dalje rabiti ime „bosenski“ jezik. To so res čudni odnošaji! Ako se govori v hrvatskem jeziku, jezé se Srbi, ako o srbskem, ropotajo Hrvatje, proti bosenskem pa oboji skupno! Vredni smo palice!! — Hrvaški in srbski vseučilišniki so demonstrovati proti profesorju dr. Jagiću radi njegove izjave v prid „bosanskega“ jezika. V vseučilišni dvorani za predavanje so ga pozdravili posamičniki z „pe-reat-klici“ in enako ko je odhajal. Na ulici so mu klicali „hrvaški izdajalec“. Radi tega izgreda na ulici je bil klican pred rektorat jeden vseučilišnik iz Bosne, s katerim se je sestavil zapisnik, katerega pa dijak ni hotel podpisati oporekaje pravico rektoratu,

da se meša v reči, ki so se godile zunaj vseučilišča. — Češki poslanec dr. Šrom se je odpovedal vodstvu moravsko-češke stranke. — Nadvojvoda Oton, drugi sin pok. nadvojvode Karola Ljudovika, prevzel je vsa častna mesta, katera je imel njegov pokojni oče ter vse predstavljalne dolžnosti, koje je izvrševal pokojni nadvojvoda Rudolf. To vse pomeni pa, da stopi nadvojvoda Oton v prestolonasledsko čast, ako ne bi okreval brat nadvojvoda Ferdinand d'Este. — Gosposka zbornica je bila zaključena 26. pr. m.; potrdila je vse predloge, koje je sprejela poslanska zbornica. — C. kr. dunajsko zdravniško društvo je izključilo iz svoje srede dra. Alberta Adamkiewicza, ki je iznašel zdravilo proti raku. Izključen je bil iz društva pa radi tega, ker se je pritožil v nekem časopisu, da nasprotujejo mnogi dunajski profesorji-zdravniki temu njegovemu zdravilu. Zbornica ni spoznala opravičenosti in ga je izključila iz društva s 112 proti 15 glasovom. — Protiframasonski shod se bo vršil meseca septembra v Tridentu. — Drž. zbor se snide zopet dne 20. sept. t. l. V jesenskem zasedanju dovrši domovinski zakon, predlogo o borznem davku in morda tudi še uvodni zakon k civilnopravnemu redu. Državni proračun pride pa še le o novem letu v zbornici na vrsto. Zastopniki mest bodo napenja vse sile, da bi zavlekli še premembo domovinskega zakona; židovskim prijateljem pa posebno malo ugaja, da se misli poveksati borzni davek. — Odsek za civilnopravni red je zavrgel predlog gospoda dr. A. Ferjančiča, naj se določi, da morajo biti enakopravni vsi deželni jeziki v občevanju s strankami. Pravosodni minister grof Gleispach se je upiral temu in zatrjeval, da pri sodiških ostane vse pri starem in se ni bati, da bi se narodna enakopravnost ne spoštovala. Glasoval je za Ferjančičev predlog jedini Slovenec v odseku g. Višnikar. Mladočehi so nas pustili na cedilu, sklicuje se na to, da bodo ob ugodnem času sami stavili mnogo obširnejši predlog. Seveda s tem nam ni nič pomagano, kajti verjetno ni, da bi položaj bil kmalu tak, da bi se vsprejel še kak dalje segajoči predlog. — Po vsej Avstriji so se brale maše-zadušnice za pokojnega cesarja Ferdinanda. — 27. pr. m. je bil sprejet od cesarja novoimenovani kardinal Agliardi. Cesar ga je slavnostno pokril s kardinalskim klobukom. — Nemški „Schulverein“ opusti s prihodnjim šolskim letom tri ljudske nemške šole v okolici Prage radi slabih finančnih razmer. — Malorusko odposlanstvo je sprejel 26. pr. m. sv. Oče, katero je prišlo zahvalit ga za imenovanje Sembratoviča kardinalom. — 28. pr. m. je imel sejo ministerski svet na Dunaju pod cesarjevim predsedništvom. — Na Tirolskem v Celju ob jezeru so odkrili spomenik našemu cesarju. — Finančni minister je izdal podrejenim uradnikom odlok, s katerim naznanja neko spremembo ob robu na komadih 10 kron. — Liebigova predilnica pri Pragi je pogorela do tal. Več oseb je zgorelo. Do 30 delavcev je ranjenih, ker so morali skakati skozi okna. — Imenovanje uradnikov v VII. plač. razredu, po poročilu nekega peštanskega časopisa, je prepuščeno sami vladi. Uradnike v ti plačilni vrsti je doslej imenoval sam cesar. Vest potrebuje potrdila. — Dunajski mestni svet je znižal podporo nemškemu izobraževalnemu društvu od 3200 na 500 gld. — Vlada nameruje upeljati obvezno zavarovanje živine ter je že razposlala načrte vsem kmetijskim društvom, da izrečejo svoje mnenje.

Ogerska. — Veliko hrupa je uzročil navod, ki so ga dobili ogerski škofje iz Rima v pogledu postopanja v verskem pogledu. V tem navodu se pozivajo škofje, da obrnejo svojo pozornost vzgoji pravih duhovnikov ter naj imajo na umu, da duhovništvo ne sme se bati nikakega dela ni borbe, le da pomore do zmage kristijanski reči. — 15. septembra bo v Budimpešti shod prijatelj miru. — Državni zbor je zaključen. — Madjarski framasoni so imeli slavnost posvečenja svoje palače, ki se je vršila 21. pr. m. v navzočnosti prostožidarjev iz drugih držav. Čudna svoboda! — Iz budimpeštanskih zaporov, odnosno bolnišnice, je popihal zopet

zločinec Affendakis, član znane tetske družbe. — Madjarski pisatelj Jokai je bil odlikovan od cesarja s svetinjo za znanost in umetnost. Ko je on sprejel to odlikovanje, je pisal neki madj. časnik, da ni častno za Madjarja, da je sprejel vzajemno odlikovanje za obe drž. polovici. Ukljub temu pisanju se je zahvalil Jokai cesarju na odlikovanju; drugo dne pa je napisal v onem listu podlistek, v katerem se je opravičeval, zakaj je sprejel to odlikovanje. To ni zadostovalo, kajti neki poslanec in član vladine stranke je napisal v istem časopisu zopet članek proti Jokaju, da on ni smel sprejeti tega odlikovanja. Taki so ti Madjarji. Oni smejo klučkovati tudi cesarjevi volji — a nikdo jim ne more do živega! — Razstavo je obiskalo že jeden milijon ljudij. — Turška mošeja na milenijski razstavi je zaprta vsled posredovanja turškega poslanstva, dočim je še vedno harem odprt v oddelku Os-Budavar. Neki časnikarji, ki so prišli k zborovanju v Budimpesto in so bili pozvani k Banffy-ju na banket, povračaje se na stanovanja po žični železnici (vspejajući), so se deloma poskovali, ker je železnica slabo delovala. — Prišli so v Budimpesto tudi časnikarji, ki so se mudili v Moskvi. — Na budimpeštanskem kraljevem dvoru so zasledili veliko tatvino, s katero so proslavili Madjarji svojo tisočletno prosveto. — Madjarji imajo še na vrsti veliko slavnostij, s katerimi bodo proslavljali svoj milenij, namreč 27. pr. m. so odkrili spomenik v Pustaseru, 19. julija pa odkrijejo v Munkaču; 20. avgusta položijo temeljni kamen spomeniku kralja Štefana v Budimpešti; 26. avgusta je odkritje spomenika v Pannonhalmi; 30. avgusta pa v Nitri; 20. septembra odkritje spomenika Sibirjanin Janku v Zemunu (na hrvaških tleh); 27. septembra otvorjenje železnih vrat; 30. septembra položijo temeljni kamen kralju Matiji Korvinu v Kološvaru; 28. oktobra odkritje spomenika v Brašovu itd. Kako se vidi, imajo denarja obilo!

Ostale države. — Iz Italije prihajajo poročila, da zapusti Afriko general Baldissera, njega da zamenja polkovnik Stevani, ki bo imenovan generalom, Barattieri je baje upokojen; general Lamberti pa postane eritrejskim zapovednikom. — Pišejo, da se snide ruski car z nemškim v Darmštadu. — Znani Arton, ki je mešetaril v panamski aferi, je bil obsojen pred pariškim sodiščem na šest let ječe. — Razprava proti dr. Jamersonu se ponovi 20. t. m. — Egiptovski časopis poroča, da odpošlje Anglija meseca oktobra 15.000 mož v Egipt. — Mej Francijo in Italijo se dela za sporazumljenje o trgovinski pogodbi in o političnih rečeh. — Piše se o trozvezi Rusije-Francije in Španije. — Laški tolovaji so zarobili kanonika Compagno ter so zahtevali za njegovo glavo veliko odškodnino. Kanoniku se je posrečilo ubežati tolovajem tako, da je ubil stražnika, ki je bil zadremal. — Na Kreti se polega ustanek. Upa se, da se kmalu uduši popolnoma. — V Bologni so odkrili spomenik Italijanu Mingetti-ju. — V Nancy-ju so pa odkrili spomenik pok. franc. predsedniku Carnotu. — V zjed. državah ameriških je proglašen kandidat za predsednika Mac-Kinley. — Ustaja na otoku Kuba bode stala Španjsko za bodoče leto še celih 400 milijonov, ako bode hotela nadaljevati vojno proti ustašem. — Li-Hung-Čang, kitajski podkralj, ki je zastopal svojega carja pri kronanju ruskega carja, je obiskal Berlin in nemškega cesarja. Iz Berlina se je podal v Friedrichsruhe k Bismarku, kateri ga je sprejel prav srčno in naglasil potrebo zblizanja Nemčije s Kitajsko. — Bivšemu ital. ministerskemu predsedniku Crispiju je odložena pokojnina 25.000 frankov na leto. — Pišejo, da postane irredentovec Cavalotti minister v ital. ministerstvu. — V Belgiji bodo kmalu splošne volitve za zbornico. Klerikali se boje poraza. Prebivalstvo Petrograda steje 1.013.000 duš. — Novim nuncijem na Dunaju, namesto Agliardija, je imenovan nadškof Talliani. — Norveška zbornica v Kristianiji je zaključila odpraviti, latinsčino kot obvezni predmet iz vseh gimnazijev. — Kolera v Aleksandriji in Kairu baje pojenjuje, dočim se močno širi v notranji deželi, kar pomeni, da

so jo vrgli pri enem oknu ven, pri drugem pa se je zopet povrnila. — V Barceloni so našli zopet štiri z dinamitom napolnjene bombe. — Španska vlada je predložila zbornici načrt zakona proti anarhistom, s katerim se določa smrtna kazen za vse zločine z razstreljivom in da spadajo isti pred vojaško sodišče. — Angleška zgornja zbornica je sprejela zakon, s katerim se dovoljuje poroka s sestro pokojne soproge. Pametnejšega posla ni imela! — V St. Jousen na Guatemali je ustaja. — V Čikagu so iznašli stroj za izdelovanje žveplenk. V ta stroj denejo kar cel hloď, katerega potem stroj razkosa na koščke in je omoči v upaljivo tvarino ter izvrže popolnoma gotove žveplenke, katerih stanovito število menda poskače samo v škalljice in se potem še zamašijo. Delavskih močij ni potrebno zraven. Ako ne bi prihajala vest iz Amerike, bi ji smeli verjeti! — V Afriki so umorili francoskega podanika, markiza de Morés, ki je šel na pomoč Mahdiju proti Angležem. Umorjen je bil najprej anarhist, potem vodja franc. antisemitov. Umorili so ga Afrikanci iz plemena Taurega.

Razgled po slovanskem svetu.

Hrvaška. — Dne 21. pr. m. je bila glavna skupščina „Matiče Hrvatske“. Iz tajnikovega poročila posnemamo, da namerava izdati „Matica“ za tekoče leto 10 do 12 knjig, mej temi tudi hrvaške narodne pesmi. Imela je dohodkov lansko leto gld. 43.000, stroškov pa gld. 33.000, torej gld. 10.000 čistega preostanka. Premoženje „Matiče“ znaša zraven društvene hiše še v državnih papirjih in gotovini 43.000 gl. Svojim častnim članom je izvolila gospo Julijo Bogović. Ta gospa je še-le tretji častni član „Matiče“. Prvi je bil oče Janez Bleiweis, drugi je Ivan Trnski. Izvoljen je bil novi odbor, v katerem se nahaja tudi naš rojak prof. Jos. Starč. — Pri narodni dirki kolesarjev 21. pr. m. v Zagrebu so sodelovali le Slovani: Hrvatje, Srbi in Slovenci. Ljubljansko kolesarsko društvo je dobilo tretjo nagrado. — V Zagrebu nameruje madjarski mestni zastop imenovati nove trge in ulice, namreč „Hedervarijev trg“, „Barošova ulica“ itd. Tako samotijo madjaroni svoj rod! — Nesloga v opoziciji, posebno mej pravaši, je bila uzrok, da so zmagali vladi prijazni ljudje pri nekaterih občinskih volitvah. — Županijska skupščina zagrebska je glasovala večinom glasov čestitko madjarskemu švindelskemu jubileju, to je tisoč-letnemu zatiranju Slovanov. Škandal! — Pri volitvah v okrajno blagajno v Zagrebu so zmagali socijalisti proti kandidatom čisto hrvaške delavske stranke. — V trgovinski zbornici zagrebski je bil odklonjen predlog, da se priredi vlak k razstavi v Budimpešto. Tako je prav! — Maksu Šostariću, filozofu in demonstratorju na dunajskem vseučilišču, je naročila dunajska orientalska družba, naj preišče prirodnoznanke razmere v Albaniji. Šostarić je rodom iz Varaždina. To ni njegova prva znanstvena misija. Lani je prepotoval Bosno in je ondu našel neko dosedaj neznano rastlino, katera se boče odslej po njem imenovala: vsled uspešnega preiskavanja Bosne je dobil službo suplenta na neki dunajski gimnaziji in bil imenovan demonstratorjem na dunajskem vseučilišču. Kakšno spoštovanje v znanstvenem svetu si je pridobil ta slušatelj filozofije, kaže to, da je že član c. kr. zemljepisnega društva in zoologičnega in botaničnega društva na Dunaju. „Société de botanique“ v Parizu ga je pa imenovala svojim dopisujočim članom. Te dni odpotuje Šostarić v Atene, Carigrad, Makedonijo in Albanijo. Orientalska družba ga je preskrbela z zadostnimi sredstvi. — Ker menda nimajo važnejega dela, proslavili so prošli mesec na slavnosten način desetletnice službovanja petih velikih županov, posebno oseškega velikega župana grofa Pejačevića in sremškega Ervina pl. Csecha. Kot kakim kraljevim namestnikom so jima kadili podložni uradniki in zaslepljeni skupščinarji, ki ne znajo ločiti osebnih simpatij od uradnih dolžnostij ali slučajnih zaslug na tem polju. Danes eden, jutri zopet drugi se dá proslavljati, zapostavlja narodne koristi. V drugih

deželah proslavljajo navadno štiridesetletno službovanje kakega vrlega uradnika, na Hrvaškem pa so drugačni; tam se je ugnézil madjarski običaj, da morajo proslavljati vsako petletnico pri vseh štreberskih uradnikih, pričeni od bana navzdol. Čim več zaslug ima tak uradnik za madjarsko misel, tem bolj prosto rokó ima, da mora paševati po svoji mili volji Štreberstvo in slavohlepčnost takih uradnikov pa gotovo ne koristi narodni stvari. Obžalovati pa se mora, da se je sploh ucepilo v narodu tako mameluštvo, ki ne mara spoznati dejstva, da je uradnik plačan za svoj trud, torej da se ga le pohujstuje, ako se mu kadí po nepotrebnem. Uprav omenjena gospoda, grof Pejačević in Csech, imata najmanj zaslug za hrvaški narod, največ pa za madjarsko državno misel. Oba povrhu še širita misel o „slavonstvu“, kot Kallay o „bosenskem“ jeziku v Bosni. Prvi se smatra za Slavonca, kakor da bi bili oni nekaka posebna narodnost. In take uradnike se proslavljajo! Globoko smo padli, res! — Zraven teh proslavljanj je na dnevnem redu čestitanje županijskih skupščin madjarskemu vitežkemu narodu na krasno uspeli milenijski razstavi. Pripravljajo posebne vlake v Budimpešto na deželne stroške. Kakor žene pastir ovce v hlev, tako si prizadeva jo javni oblastnik, spraviti čim več ljudstva k tej razstavi. Že več vlakov je nallačenih prišlo s Hrvaškega. Dne. 25. pr. m. so odšli iz samega Zemuna trije posebni vlaki, ki so bili nallačeni kot sardele v sodu. In to vse je slo na zapoved od zgoraj, le da se pomaga Madjarjem iz gotove zgube, ali vsaj, da jo zmanjšajo. To počenjanje daje razmišljevali vsakemu trezno mislečemu Slovanu! Kam jadramo po taki poti? — Sin hrvaškega pok. zgodovinarja Ivana Kukuljevića, dr. Božidar Kukuljević, ki je bil doslej v državni službi kot okrajni glavar, je izstopil iz te službe, da bo mogel posvetiti svoje moči v prid naroda, za katerega čuti njegovo srce. On je tudi na književnem polju delaven, posebno kot pesnik!

Dalmacija. — Pred zaderskimi porotniki se je zagovarjal 20. pr. m. gospod Pajalić, župan iz Baške v Istri, o katerem smo svojas sporočili, da je bil obsojen pred rovinjskimi porotniki na 6 mesecev zapora, ker je dal zapreti italijanskega agitatorja, urednika Martinolicha iz Pulja. Najviše sodišče je uničilo prvo porotno razsodbo in delegovalo zadersko poroto za drugo razpravo. Pajalić je bil oproščen. — Kotorski škof Učelini je slavil 25-letnico svojega dnhovniškega poklica — V Splitu so ustanovili delavski denarni zavod. — Izpraznjeno je mesto potovalnega učitelja za poljedelstvo. Letna plača 1000 gl. za popotovanje 800 gl. Več se izvé v uradnem časopisu „Objavitelj Dalmatinski“. — Le v mesecu maju se je izvozilo na Nemško 61.000 litrov črnega vina. — V Arbanasih pri Zadru se ne dovoljuje razviti hrvaške zastave radi javnega miru. — V Kalimu so otvorili hrvaško čitalnico. Pri tej priloznosti so nameravali blagosloviti tudi svojo zastavo, a zaderski nadškof ni tega dovolil. Čudni odnošaji! — Dr. Ignacij Kestler, občinski zdravnik v trdnjavi Opus, poziva vse bolnike na bronkijalnem kroničnem kataru (Phthisis pulmonom), naj se poslužijo zdravljenja z gotovim nspedom, ki se doseže z inhalacijo dima iz filtrovanega lesu. Inhalacija se mora vršiti dan in noč ter se more pripraviti v vsaki hiši. Kdor bi imel potrebo takega zdravljenja, naj se obrne do imenovanega zdravnika v trdnjavo Opus (Narenta) v Dalmaciji, kateri radovoljno daja pojasnila.

Češka. — Prošli mesec je udarila strela v mestno hišo v predmestju Žižkovu uprav v času, ko so zborovali mestni svetovalci. Strela je uničila električno razsvečavo ter uzročila precej veliko škodo. Cloveskih žrtev ni bilo. — „Frankfurter Zeitung“ je prinesla iz Budimpešte dopis, v katerem se poudarja, da se dela na tem, kako bi prišlo do sprave mej Madjarji in Čehi, s čemur bi se doseglja najprej nova pogodba mej našo in ogersko polovico. Da se doseže ta sprava, Madjarji bi baje priznali češko državno pravo in bili pripravljani na češko kronanje. V dopisu se povdarja, da ne bo na škodo Madjarjev, ako se povzdigne na Šumavi slovan-

ska trdnjava mej Nemčijo in Avstrijo, kajti vse bo odvisno od Nemcev v Avstriji, kako se bodo držali Madjarji-zanaprej. Češki časopisi ne dajejo nikake važnosti temu dopisu, dokler se ne pristopi k uresničevanju, kajti — pišejo — delo hočemo videti in potem še-le se odločimo....

Galleja. — V Tarnopolu je nastal razpor mej častniki in meščansko čitalnico, ker so prvi zahtevali, naj društvo upelje tudi nemščino kot poslovni jezik. Ker Poljaki niso hoteli ustreči tem zahtevam, so častniki izstopili iz čitalnice. Častniki si lahko pomagajo sami, ako ustanove svojo posebno čitalnico z nemškim poslovnim jezikom. No oni tega ne marajo, kajti radi bi ponemčili sedanjajo poljsko čitalnico. Sam okrajni glavar si prizadeva pregovoriti člane meščanske čitalnice, naj bi prevedli pravila tudi na nemški. To vmešanje glavarjevo je razburilo čitalničarje, a se še ne vé, ali je zmagal glavarjev upliv. — Poljski časopisi poročajo, da začne rimska kurija ostreje postopati proti patru Stojalovskemu, ker ne mara oditi v svojo škofijo ter še vedno mašuje, dasi mu je to prepovedal nuncij, ter napada cerkvene dostojanstvenike.

Slovaška. — Glasilo ogerskih Slovakov „Narodnie Noviny“ opozarja, da so bili pomiloščeni 8. pr. m. politični kaznjenci vseh nemadjarskih narodnostij, razun jedinih Slovakov, piše: „Mi Slovaki imamo dva politična sužnja, Žiaka in Polonija; no mejtem ko so srbski in rumunski polit. zločinci bili pomiloščeni, slovanskim je bila odrečena taka milost. Izgovor, da je bil Ziak že kaznovan, tukaj ni umesten, ker se ni uvaževala ta okoliščina pri drugih. Tudi Popović, Branist in Lucaciu so bili kaznovani poprej, pa vendar so bili pomiloščeni. Drugi pol. zločinec slovaški Polonij ni bil še nikoli kaznovan, pa tudi on ni bil pomiloščen. Pri tem pomiloščenju je torej odločevala narodnost, kajti neverojetno je, da je bil to le „slučaj“. — Tako tožijo Slovaki, a ž njimi tudi mi.

Bosna-Hercegovina. — V Sarajevu mislijo zgraditi gledišče, oziroma društveni dom. Mesto odstopi zemljišče zastoj. — Dijaki iz pariške merniške (inženirske) sole so obiskali Bosno-Hercegovino. — „Alldeutscher Verein“, ki ima svoj sedež v „Raihu“, priporoča naseljevanje Nemcev v Bosni-Hercegovini, namesto v Ameriki. — Katoličanov je v Bosni-Hercegovini 334.142; l. 1879. jih je bilo 209.391.; l. 1885. pa 265.788, tako, da se je pomnožilo v desetih letih število katoličanov za 78.354. — O poljedelskem uprašanju v B.-H. piše „Grazer Tagblatt“: „Olajšati položaj revnega kmeta v Bosni je res kulturno uprašanje. Kmet mora dati agi (posestniku) tretjino ali polovico svojega pridelka, a povrhu je aga še prost vsakega davka. Vlada sicer odkupi aginega gospodarstva 1000 do 1500 kmetov na leto; ker je pa čez 100.000 takih kmetov, ta pomoč ne zadostuje v tem pogledu. Odkup fevdalne pravice v korist revnih najemnikov je bilo za okupovanja jedno najvažnejših vprašanj, — in to vprašanje ni rešeno niti danes. To ni nikaka čast za avstro-ogersko upravo!“ V daljnem sestavku poziva delegacijo, naj prestane biti vladni stroj ter naj spomni ministra na to „kulturno dolžnost“ — Tudi letos je bila konjska dirka v Ilidžu.

Srbija. — Črnogorski knez Nikolaj je bil slovesno vsprejet v Belgradu z vsem svojim spremstvom. Občinstvo je kar teknovalo pri sprejemu slovanskega vladarja. V Belgrad je došla velika množica ljudstva iz notranjosti dežele, ker so bile cene na železnicah znižane za 50 odst. Kralj je posebno odlikoval svojega sobrata. Na dvornem obedu, ki je bil v čast gostu, so bili navzoči vsi ministri in diplomatje. Srbski kralj je napil knezu, na kar je on odzdravil naglasivši da oba si prizadevata voditi srbski narod, ter da ne hrepené po tujih deželah, hočeta le obdržati svojo posest. Kralj Aleksander je odlikoval z visokimi redi oba kneževa sinova Danila in Mirka. Po petdnevnom bivanju v Belgradu se je knez povrnil čez Dunaj in Reko na Cetinje. — Po statistiki 31. decembra 1895. šteje Belgrad 58.992 prebivalcev, to je 34.392 moških in 24.600 ženskih. Hiš ima 5371. L. 1890 je imel 54.229 prebivalcev,

torej prirast 4743. — O zadnjič poročanem mučenju v zaporih v Požarevcu poročajo, da je vlada odposlala svoje poverjenstvo, ki je dognalo le deloma resničnost zadnjih naših navodov po srbskih časnikih. To je žalostno, in sicer tem več, ker to kaže, da so podedovali v Srbiji od Turčije tudi turške „sege“. — Iz Beograda poročajo, da je ljudstvo napadlo naprednjake ter jih več usmrtilo. — Arhimandrit Pelagić, o katerem smo poročali lansko leto, da je pričel širiti socializem po Srbiji ter da mu je bila odvzeta duhovniška čast, je bil obsojen prošli teden v Beogradu na 26 mesecev ječe radi razžaljenja kralja Aleksandra.

Črnagora. — Novim črnogorskim ministrom prosvete je imenovan Simon Popović, ki je rojen v hrvaškem Srijemu. — Ker je črnogorski knez odlikoval z Danilovim redom zdravnika Saharjina, ki je zdravil pok. ruskega carja Aleksandra III., je ta zdravnik poslal knezu 15.000 rubljev za zgradbo vodovoda na Cetinju. — V kratkem odprejo na Cetinju novo zgrajeno kneževsko gledišče.

Bolgarija. — Zopet se naznanjajo razne vesti, ki slabo osvetljujejo bolgarske javno-varstvene odnose. Razbojniška četa baje vznemirja neki del bolgarskih prebivalcev. — Proti makedonskemu pokretu piše uradni list bolgarske vlade, da je nepotreben in nevaren v tem pogledu, ker se ne bi izvedle po Turčiji obljubljene preosnove na bolje. Bolgarska vlada da je storila vse mogoče pri turški, čudežev ne more delati — vojne pa ne mara napovedati Turčiji. — Iz Sredca prihajajo vesti, da odstopi sedanji trgovinski minister Načović, ker je baje bolan. Načović je jeden izmed prvih mož, ki so se borili za prostost Bolgarije. Bil je večkrat minister in tudi vladni odposlanec na Dunaju in Bukareštu. — Knez Ferdinand obišče baje rumunskega kralja Karola v prvi polovici tega meseca.

Rusija. — Delavski „štrajk“ v Petrogradu, ki je nastal se pred kronanjem, se vedno nadaljuje. 50.000 delavcev je ustavilo delo v samem Petrogradu. Temu „štrajku“ se ni dajalo nikake važnosti, vendar sedaj spoznavajo, da se ne da stvar prezreti ter da se mora računati tudi z delavskim stanom v Rusiji. Redarstvo je zaplenilo vse razglase na delavce, katere je izdalo društvo za zaščito koristij delavskega ljudstva v Rusiji. — Uradni list je prinesel dnevno povelje vojnega ministra V a n o v s k e g a, v katerem se navaja, da je posebno poverjenstvo, ki je bilo sestavljeno po carju, odločilo samo b e l o - m o d r o - r d e č o zastavo kot rusko narodno.

Raznoterosti.

* **Milijarda minut** od Kristusovega rojstva poteče dne 14. aprila 1902. l. ob 4. uri 20 minut zjutraj — tako je izračunal neki uradnik, kateremu je bilo v pisarni tako dolgčas, da se je lotil tega računa, samo da minejo uradne ure.

* **Učenec proti profesorju.** — Spevoj Milošević, učenec četrtega razreda realne gimnazije v Zemunu, se je mej letom slabo učil in bi bil moral po počitnicah delati ponavljalno skušnjo iz tega predmeta. Iz jeze je fant počakal za nekim zidom profesorja fizike Ivana Šaha in vstrelil nanj iz revolverja, a ker ga ni zadel, je planil k njemu, ga udaril z revolverjem po glavi in poskusil novič nanj ustreliti. Profesor se je branil z dežnikom, dokler mu niso ljudje priskočili na pomoč.

* **Poroka v zverinjaku.** — V Johannesburgu v Transvaslu se je v ondotni menažeriji priredila benefična predstava na korist obćenopriljubljenemu krotitelju, čigar civilna poroka se je vršila tisti dan. Krotitelj je po posebnih lepkih napovedal, da se bo cerkvena poroka vršila v zverinjaku. To je privabile v menažerijo toliko ljudij, da so bili vsi prostori natlačeno polni. Sredi menažerije je stal zverinjak, v katerem sta bila dva leva. V proslavo tega dne sta imela na glavi in na repu rudeče petljice. Naposled so prišli ženin, nevesta, dve priči in nevestini stariši ter se slovesno podali v zverinjak, kjer so

čakali pastorja, da ju poroči. A pastorja ni bilo, dasi je svoj prihod za trdno obljubil. Mož se je menda zbal, kajti poslal je fantiča, kateri je čakalcem sporočil, da pastorja ne bo, ker se boji, da bi mu njegovi duhovni tovariši zamerili, ko bi poroko zvršil v zverinjaku.

* **Angleški zagovorniki.** — Na Angleskem ne poznajo takozvanih ex-offo (uradnih) zagovornikov, a vzlic temu dobi vsak hudodelec brez težav zagovornika, če je storil le količkaj znatno hudodelstvo. Za zagovornike posebno znamenitih hudodelcev se odvetniki kar pulijo. Ako odvetnik vé, da ga hudodelec ne more plačati, zahteva od njega, naj dovolí, da se napravi njegova podoba od voska in naj odvetniku zapusti svojo obleko in kar ima. To podobo proda odvetnik potujočim panoramam. Ako se hudodelec obesi, je to navadno prav dobra kupčija. Drug način, dobiti plačilo za zagovor, je ta, da proda odvetnik kakemu časopisu vse senzacionalne podrobnosti dotične obravnave. Navadno dobi za to po 150 do 200 funtov sterlingov, seveda, če je stvar zanimiva. Posebno dobro plačujejo listi odvetnike, če ti izposlušajo, da toženi hudodelec svoj zločin prizna, bodi pred obravnavo ali po obravnavi. Vzlic temu, da se angleški odvetniki bavijo s takimi kupčijami, se vender ne upa noben sodnik z njimi tako govoriti, kakor govore sodniki časih drugod z odvetniki.

* **Ujet morilec svojih žen.** — Dunajska policija je zaprla človeka, kateri je dve svoji ženi zastrupil. Janez Schmalegger, rodom z Gorenjega Štajerskega, se je po smrti svoje prve žene, katero je najbrž tudi zastrupil, dasi on to še taji, oženil z nekim dekletom, s katerim je imel skrivnostno znanje še, ko je prva žena živela. Po poroki z drugo ženo, se je Schmalegger preselil na Dunaj in vzel seboj polsestro svoje žene. Kmalu je imel tudi s to skrivnostno znanje. Žena je svojo polsestro odpravila iz hiše, vsled česar je Schmalegger sklenil, jo usmrtiti. O binkoštih je Schmalegger primešal neki jedi nekoliko arzenika. Žena in oba otroka so jedli to jed, groznemu človeku se niti lastna otroka nista smilila. Ker je bilo arzenika premalo, so vsi trije oboleli, a ozdraveli. Ker se to pot umor ni posrečil, je Schmalegger poskusil bolni svoji ženi deti arzenika v zdravilo in v vodo. Konečno se mu je grozni namen posrečil in žena je umrla. S Schmaleggerjem je bil sporazumljen tudi njegov hlapec. Ko sta se nekaj pričkala, je neka ženska slišala njiju pogovor in vse ovdila. Schmalegger, njegova ljubinka in njegov hlapec so izročeni sodišču.

* **Umor in samomor vsled nesrečne ljubezni.** — Koncipist pri finančnem ravnateljstvu v Šopronju, dr. Fran Bogdany, je imel dlje časa znanstvo s soprogó šopronskega veleindustrijalca Lenka, znano krasotico, sicer pa jako zapravljivo žensko. Ker je gospa Lenk to ljubavno razmerje pretrgala, je dr. Bogdany sklenil, maščevati se. Ko se je gospa Lenk s svojo sestro sprehajala po gozdu in trgala cvetlice, ustrelil jo je zapušeni ljubimec iz zatišja, potem pa še samega sebe.

* **Mala revolucija.** V vasi Mehandika pri Lugošu na Ogerskem, so orožniki zaprli nekaj kmetov. Sosedje so hoteli orožnike z vilami in kosami prisiliti, naj zaprte izpuste. Unel se je krvav boj, pri katerem je bilo osem oseb ubitih, 29 pa ranjenih. V vasi se je razglasilo nekako „obsedno stanje“. Politična oblast je v vsaki hiši nastanila po pet vojakov ali orožnikov, da skrbé za red in nadzirajo razburjene ljudi. Vas ima 2000 prebivalcev.

* **Umor v cerkvi.** — Angela Parze, lepa 17letna deklica, v Ligni pri Florenci je bila delavka v ondotni tovarni za slamnike. Ker so jej stariši umrli, živela je pri svojem neoženjenem bratu, ki je jako pazil na njo. Vzlic temu se je dekle zaljubilo v tovarnarjevega sina. Sin je znal tako uravnati, da je Angela imela popoldne dve uri prosto, in tačas sta se shajala. Tovarnarjev sin je pa odšel na neko trgovinsko potovanje. Ta čas sta si pridno dopisovala in pisma je dobivalo dekle pri neki stari sorodnici, kateri sta vsa

stvar zaupala. Ta sorodnica je pa umrla. Ko je brat ravno prišel v stanovanje te sorodnice, da ukrene nekaj zaradi pogreba, pride pismonoša in njemu izroči pismo naslovljeno na njegovo sestro. On pismo hitro odpre in je prebere; potem pa teče v cerkev, kjer je bila njega sestra in jo zakolje blizu oltarja, kjer je molila, zaklicavši: Ti nesramnica! Na to se je sam zabodel, da mari več ne ozdravi. Empolski škof je cerkev znova blagoslovil.

Narodno gospodarstvo.

Priprost način za hranjenje mesa. Da se suhega mesa ne lotijo žuželke, se priporoča, da se na mesni strani prevleče z ilovico. Ilovica se namoči, potem se pa z rokami z njo prevleče meso. Ilovična skorja mora biti gosta. Posebno kosti namaži dobro z ilovico. Tako meso se hrani več let, ostane sočno in okusno. Predno se dene kuhati, se ilovica kaj lahko odstrani.

Kaj je najboljšo sredstvo za pokončanje ščurkov? Proti ščurkom je dosti pomočkov, ali pri vsem tem jih ni lahko zatreji. Velik sovražnik jim je jež, zato ga ljudje radi jemljejo v hišo da jo čisti. Tudi race zapirajo po noči v kuhinje, kajti tudi one jih rade žro. Drugi jim pokladajo po tleh limanice, da se lové na nje, ali pa jim nastavljajo lonce z vodo, da vanje pocepajo: toda lonce se mora oviti s kako cunjjo, ali pa se kako drugače naredi mostič, da morejo ščurki na posodo. Za vodo jemljejo pivo, ječmenov slad, korenje (mrkva), ali pa tudi kaj drugega. Še več izda, ako staviš pred nje kako slaščico, katero si z belo mišjico dobro pretresel, samo to ti je paziti, da race ali kokoši ne pridejo do otrovanih ščurkov. Čeja v kuhinji in po hramih je in ostane pa tudi proti ščurku najboljši pomoček, sosebno jedilni ostanki in odpadki naj se sproti odnašajo.

„Najcenejša in najhitrejša obrnitev opustošenih vinogradov“ je naslov knjigi, ki je izšla v založbi deželnega odbora kranjskega ter je ponatis spisov, katere je za „Kmet.“ spisal gosp. Gombač, potovalni učitelj za vinarstvo. V knjigi, v katero je vtisnjenih 28 slik, je izvrstno in jako umljivo raztolmačeno vse ono, kar je potrebno vedeti vinščaku ob zasaditvi novih vinogradov z ameriškiimi trtami. To knjigo, obsegajočo 60 strani, je dobili tudi v pisarni kmetijske družbe v Ljubljani za 20 kr. izvod.

Državna darila za konjerejo. V grofiji Gorici in Gradiški delila se bodo državna darila za leto 1895. v srebrnih goldinarjih in srebrnih medaljah, kakor tudi v priznalnih diplomih: a) za kobile-matere s sesajajočimi ali odstavljenimi žrebeti, b) za mlade, t. j. dve do petletne kobile in c) za jedno in dvoletne žrebice v nastopnih postajah, in sicer: dne 22. septembra 1896. ob 10. uri dopoldne v Gradiški, dne 21. septembra 1896. ob 10. uri dopoldne pa v Tolminu. Za delitev daril veljajo določila, katera je ukrenilo po razmerah te dežele in po navodilih glede tega obstoječih visoko c. kr. ministerstvo za poljedelstvo. (Ta določila so razglašena v „Gosp. Listu“ št. 6. t. l.)

Da zajec trte ne gloje in ne dela škode po vinogradih, namaži trte s svežim milom. Zajec se tako namazane trte gotovo ne loti.

Bolezen v gobcu in na parkljih ozdravijo francoski živinozdravniki s fenilino kislino. Ko začno živini iz gobca teči slina, dajo gobce izprati z vodo, kateri je primešano nekaj malega fenilne kisline. Na kilogram zadošča 20 dekagramov fenilne kisline. S tako vodo izpirajo se živini tudi parklji. Živina mora ostati na čednji stelji in dajati se jej mora le mehko klajo.

Varstvo pred rjo. Da vrtnarskega orodja ne razje rja, naj se položi nekaj minut v vodo, v kateri se je raztopilo nekaj sode ali pepelike. Tako železo lahko tudi na mokrem leži, a vendar ne zarjavi.

Potresanje mavca v hlevu je jako koristno. Z mavcem odstrani se nezdrave soparice in amonjak ne zbeži v zrak. Gnoj je zatoraj mnogo boljši.

Plevel po senošetih se pokonča, ako se napelje saj, pepel ali lapora.

Veverice so tičem nevarne. Gozdarji na Nemškem so se prepričali, da veverice zalezujejo jajčica po tičjih gnezdih in jih izpijejo. Tudi mladiče pomore.

Zoper drisko telet je dobra pomoč kreda. Nastreže se je na malo zličico. Pomeša se z rumenjakom in beljakom jednega jajca in to vlije teletu v gobec. To se ponavlja trikrat na dan. Tele kmalu ozdravi.

Na čem spoznati kokoši, ki pridno neso? Nekatera gospodinja ima celo čredo kokošij, pa dobi le malo jajec od njih, če ne zna odbirati dobrih kokošij za plemo. Splošno je lahko razločiti kokoš, ki rada jajca nese, od one, ki slabo nese. Najbolje se pozná to na grebenu in podbratku. Kolikor temneje škrlatno-rudeča sta greben in podbradek ob času, ko kokoši jajca nosó, toliko pridneje so za nosenje jajec. Tiste kokoši, ki srednje ali slabo nesó, imajo bolj blede-rudeč greben in podbradek, ušesa pa umazano-bela in rumenkasto-roza-rudeča.

Reja žrebet. Pri reji žrebet je jako važno, da se živali morejo dovolj gibati, kajti s tem se pospešuje prebavljanje. Žrebeta, ki se ne morejo dovolj gibati, se tako lepo in tako močno ne razvijajo. Kadar pa vreme dopušča, morajo žrebeta s kobiljo na delo ali pa na pašo. Dobro je, če se naredi poseben ograjen prostor, po katerem žrebeta lahko skačejo.

Za kratek čas.

Naloge.

I.

Demant. (Sestavil Bolesl. Sorč.)

Postavite zdolnje črke takó, da bodo značile posamične vrste: 1. črka, 2. živalico, 3. sad, 4. pokri- valo, 5. dežela (ista se čita tudi v sredi navpično doli), 6. žival, 7. umetno zložen spis, 8. del glave, 9. črka.

a a e
e e i i i
i k k k k l l
m m n n n o o o o
o p p p r r r
r s s s s
t v v
z

(Rešitev in imena rešilcev prihodnjič.)

II.

(Poslal Andrej Munih iz Podbrda.)

Postavite prav zdolnje črke; debelo tiskana tretja vrsta od zgoraj doli dá ime imenitnega Slovenca.

i k k n r s slov. pisatelj
a j k l o p Slovan
a l n o s v narodnost
a i k k m n slov. mestece
i k n p š u slovanski pesnik
e e e n p r r š slov. pesnik
a b j k o krstno ime

(Rešitev in imena rešilcev prihodnjič.)

III.

(Sestavil Anton Berginc v Gorici.)

Zapišite v dolnje kvadrate ta štiri imena: Rudolf, Klemen, Mihael, Guštin — in sicer dve vodoravno in dve navpično:

Rešitve nalog v zadnjem „Primorec“.

Rešitev Demanta. (Srstavil Alojzij Brajnik.)

ž
m i r
s e v e r
g o r i š k a
l a s t o v i c a
p r e k o p a v a t i
ž i v i o p r i m o r e e
v s e u č i l i š č e
n o v o m e s t o
b e r o l i n
h a r p a
m e č
e

Srednji vrsti, pokončno in vodoravno, dasti: Živio Primorec. — Priznavamo, rešitev je bila težka. Rešil jo je Janez Bizjak v Kamnjah.

Rešitev računskih nalog.

I.

Od števila 9 8 7 6 5 4 3 2 1 (seštete številke dajo) = 45
se odšteje 1 2 3 4 5 6 7 8 9 (" " ") = 45

ostane 8 6 4 1 9 7 5 3 2 (ki seštete dajo zopet) = 45
To nalogo je rešil Janez Bizjak v Kamnjah.

II.

Od začetka so deklice prodajale po 7 jabolk za 1 kr. Prva jih je prodala za 7 kr. (49 jab.) in jej je ostalo še 1, druga za 4 kr. (28 jab.) in sta ostali še 2, tretja pa le za 1 kr. (7 jab.) in so ostale še 3. — Ali nakrat se je kupčija obrnila in jedno jabolko je veljalo 3 kr.; po tej ceni so deklice prodale ostanek. Torej: prva je skupila še 3 kr. za eno jab., druga še 6 kr. za dve jab. in tretja še 9 kr. za eno jabolko. — Vsaka je torej skupila po 10 kr., dasi je prinesla na trg prva 50, druga 30 in tretja le 10 jabolk.

Rešili so jo: Ivan Pecika v Devinu, Tomaž Frandolič in Jožef Švigel v Zdravščini, Anton Klemenčič, trgovec v Dolenji Trebuši.

Rešitev ugank.

1. Nog ni nič v žaklju, ker mačke imajo — tace.
2. Bog ne vidi Boga nikdar (ker je en sam), cesar cesarja le po redko, kmet kmeta pa vsak dan.

Dunajska borza

6. julija 1896.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	45	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	"	55	"
Avstrijska zlata renta	123	"	15	"
Avstrijska kronska renta 4%	101	"	20	"
Ogerska zlata renta 4%	122	"	70	"
Ogerska kronska renta 4%	99	"	40	"
Avstro-ogerska bančne delnice	959	"	—	"
Kreditne delnice	349	"	50	"
London vista	119	"	80	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	"	72 1/2	"
20 mark	11	"	74	"
20 frankov	9	"	51	"
Italijanske lire	44	"	50	"
C. kr. cekini	5	"	65	"

Loterijske številke.

24. junija:				
Praga	35	18	43	38 7
Inomost	20	17	45	79 38
Lvov	35	83	74	37 53
27. junija:				
Gradec	51	89	30	73 35
Dunaj	56	31	58	47 69
1. julija:				
Brno	77	27	15	37 8
4. julija:				
Trst	5	54	9	2 27
Linc	61	21	23	31 17
Inomost	88	4	51	7 52

Tržne cene.

Kava: Santos	gld.	132	—	do	140	—
Sandomingo	"	160	—	"	—	—
Java	"	160	—	"	164	—
Cejlon	"	185	—	"	—	—
Moka	"	192	—	"	—	—
Sladkor	"	36 1/2	"	"	37	—
Speh	"	52	"	"	56	—
Petrolj v sodu	"	18 1/2	"	"	—	—
v zaboju	"	5 80	"	"	—	—
Maslo surovo	"	64	—	"	66	—
kuhano	"	80	—	"	—	—
Moka: (Majdičeva):						
št. 0 gld. 13	—	št. 1 gld. 12	70	št. 2 gld. 12	60	—
" 3	—	" 4	—	" 5	—	10 80
št. 6 gld. 10	—	št. 7 gld.	—	—	—	—
Ogerska:						
št. 0 gld. 13	20	št. 1 gld. 12	90	št. 2 gld. 12	20	—
" 3	—	" 4	—	" 5	—	10 50
št. 6 gld. 9	90	št. 7 gld. 8	50	—	—	—
Otrobi debele	gld.	4 60	do	4 70	—	—
drobne	"	4 60	—	—	—	—
Turšica navadna	"	5 60	—	6 50	—	—
Oves	"	7	—	—	—	—

CENIK

mlinov „Erste Ofen-Pester Dampf-mühlen“.

Via Cappuccini N. 11,

(v bivši tovarni sladkorja).

Pšenični gres N. B fl.	14	—
" " " C	13	20
Pšenična moka " 0	13	—
" " " 1	12	60
" " " 2	12	30
" " " 3	11	80
" " " 4	10	10
" " " 5	10	50
" " " 6	10	—
" " " 7	8	90

Pšenične otrobi drobne a fl. 4 55 debele a fl. 4 75, zob a fl. 7 —, turšica ogerska fl. 5 65, domača fl. 6 45. Sol, turšična moka in drugi pridelki.

Za več ko 25 stotov (kvintalov) po sporazumljenji. Zaloga pridelkov iz Monastera.

Riž mutico I a fl. 24 za 100 kg.
" " " II a " " 22 " " "
" " " III a " " 19 " " "
in ceneje vrste od drugih tovarn.

Vino za domačo rabo v sodčkih po 56 litrov: po 14, 16, 18, 20 in 24 kr. liter.

Vse brez zavezo.

Oglas!

„Pomladanski odmevi“ in „Gorske cvetlice“ — pesmi za sopran, alt, tenor in bas, zložil Janez Laharnar. Dobé se pri skladatelju na St. Viskigori, (p. Slap ob Idriji), prve za 70 kr., druge za 50 kr. komad. 35 3—1

Ozira vreden zaslužek

posebne vrste in dolgotrajnosti ponudi se v vsakej fari razumljivim, krepostnim in spoštovanim osebam.

Pismena vprašanja pod „9132“, Gradec, poste restante. 32, 25—22

Klepar Artur Makutz

Ozki ulici (via Stretta) št. 1 v Gorici priporoča škropilnice proti peronospori (ponovljene po Vermorelovi sestavi) iz trdega in svetlega bakra priprosto sestavljene. Zaliske (valvole) se lahko premenja. Cena je zelo nizka. Popravlja druge škropilnice. Sprejemlje naročila za druga kleparska dela. Postreže pošteno in solidno. 62, 3.

Strugarska delavnica

Andreja Reja v Podgori

priporoča se

za vsakovrstna strugarska dela, kakor: čolne, kroglice za igre, noge za mize, omare, škrinje itd. Postreže po ceni in izdeluje dobro. Priporoča se rojakom v Gorici in na deželi.

Za mlekarje in gospodarje!

Tvrčka G. Ferd. Resberg v Gorici je spravila v trgovino novo vrst moke za rejenje živine, katero uporabljajo že v planinskih deželah vsi živinorejci in mlekarji. Ta 8. 123 8—2

moka za pítanje

je pripoznana po c. kr. kmetijskem poskušališču v Gorici kot izborna sredstvo za rejenje in jo priporoča odjemnikom radi svoje redilne lastnosti za boljšo kakovost kravjega mleka.

Moka za pítanje se dobiva v zaznamovanih in s svincem zapečatenih žakljih od 50 kg. po 3 gld. pri tvrdki

J. Kaučič v Gorici

na Kornju ter pri tvrdki G. Ferd. Resberg v Gorici v stari cukrarni v kapucinski ulici. P. 53 7—1

Prodaja
STEINFELDSKO PIVO,
vino in žganje
M. Brass, v Gorici na Kornju
8 (v bivši Reichovi hiši).

Stalna razstava strojev v Gorici, na Travniku 16, zadej.

Pražko-Bubnska tovarna strojev, livarna železja in kovine Bertold Kraus, podružnica na Dunaju 3/2 Löwengasse 3, ima v Gorici na Travniku 16, zadej

stalno razstavo plugov ter ostalih poljedelskih potrebščin, kakor vsakovrstne stiskalnice, čistilnice, stroje za rezanje krme, slame in rape, trijerje robkače.

Stroji za peronosporo, vinske stiskalnice in mlini za grozdje.

Zaloga slovečih Garvensovih pomp in vozov kakor tudi vseh tehniških potrebščin.

Zastop v Gorici ima F. Primas.

Velika izber nepremočljivih pokrival za voze in šotorje ter dežnih plaščev. — Stroji za šivanje najboljših sestav vsake sisteme po nizkih cenah. — Najceneje v Gorici!

Brockmannov žveplenokisli kalk za odgojo mlade živali in za hrano živine vsake vrste.

Blagajne gotove proti ognju vsake velikosti.

Razstavnici prostori — v katerih se tudi prodaja — so odprti vsak dan in radi tega ne sme zamuditi priliko nijeden gospodar, da bi si ne ogledal to zanimivo rastavo v Gorici na Travniku št. 16, zadej.

128, 3—1, S.

54, 3 1, P.

Za čuda v ceno!

Le 2 gl. 10 nč.

Naša dunajska trdka naročila nam je, da povsem razpustimo tukajšnje našo podružnico. Radi tega razprodajamo 40 zelo lepih in koristnih predmetov v ceno, kakoršne še nikdar ni bilo, za samo 2 gl. 10 nč. in sicer:

- 1 pozlačeno uro, urejeno na minuto, o čemer jamčimo za jedno leto;
- 1 pozlačeno verižico, koje zaradi nje sijajne vnanjosti ni razločiti od prave zlate;
- 6 komadov dvostrukovnih robcev;
- 1 zelo lepo žepno zrcalo s fino brušenim steklom;
- 1 krasno svilnato ovratnico, najnovejšega kroja;
- 1 jako fino naprsno iglo z umetelnimi briljanti;
- 1 krasno častniško usnjato novčarko iz zelo finega usnja; S. 122 6-2
- 3 komade jako finih naprsnih gumbov iz ponarejenega zlata in umetelnimi briljanti;
- 2 komada zapesnih gumbov iz ponarejenega zlata z mehaniško patentovano zatvornico;
- 1 zelo elegantno pariško zapono za gospé;
- 1 fino torbico za smotke;
- 1 fin ustnik za smotke;
- 10 komadov finega angleškega papirja za pisma in
- 10 komadov finih angleških kuvert.

Vseh teh 40 krasnih predmetov vkupe z uro vred stane le P. 52 6-4

2 goldinarja 10 nč.

Z naročami treba se je kolikor možno požuriti, ker zaloga ne traja dolgo in se nikdar več v življenju ne pojavi tako ugodna prilika.

Razpošilja po poštne povzetju Krakovska ekspedicija za ure

F. WINDISCH

Krakovo, št. 7

NB. Kar ne ugaja, vsprejme se takoj nazaj.

Veliki prazni sodovi

iz Srbije,

iz hrastovega lesa z železnimi obroči, od 20-70 hektov, 6-7 cm. debelosti v glavi, popolnoma zdravi, so na prodaj.

— Natančneje poizvedbe daje upravnništvo ali v hiši via

121 6-2 S. Dreossi št. 2. 50 4-2 P.

Kathreiner
KAVARSKA SLADNA KAVA
je kot
primes k bobovi kavi
edl o zdrava
kavina pijača.
Dobi se povsod, pol kile
za 20 kr.
Svarilo! Zaradi ničvrednih
ponarejenih izdelkov je
treba paziti na izvorno za-
voje z imenom
Kathreiner

S. 103 10-4 IZDELOVANJE P. 45 12-3

strojev in priprav vseh vrst

Ivan Schindler, Dunaj-Himberg.

Priloge in stroji za poljedelstvo,

vinarstvo, kavarnarje, gostilničarje,

mesarje, sladčičarje, barvarje, sed-

larje, tapecirarje itd., kakor tudi za

domače gospodarstvo — vse po naj-

nižjih tovarniških cenah.

Geniki v slovenskem jeziku in z nad

300 podobami gratis in franko. Obra-

čati se je naravnost na

Johann Schindler, Wien-Himberg.

Ivan Domicelj v Korminu

na glavnem trgu v nekdanji Pallovi hiši

priloga rojakom iz Brd svojo trgovino je-

dilnega blaga in domačih, zunanjih pridelkov,

n. pr. sladkor, kavo, riž, olje, moko in

druge reči, dalje petrolij ter raznovrstne

svetle za cerkve in pogrebe. 68 3

Postrežba je vestna in poštena, cene zmerne.

Radi dobička na sadju in vinu!

STISKALNICE za sadni mošt

za vino iz grozdja z vedno delujočim dvojnatisritiskalom in ravnalom tlačilne moči „Hercules“ z jamstvom največje vsposobljenosti za delo do 20% večja nego pri drugih stiskalnicah.

Mlini za sadje in grozdje

Robkači za grozdje. — Popolne moštarnice stoječe in vozne.

Stiskalnice za sok, mlini za pripravljane malinoveca in drugih sadnih sokov.

Sušilnice za sadje in zelenjad, stroji za olupljevanje in rezanje sadja.

Najnovejše samodelujoče patentovane trtne in cvetlične škropilnice „Syphonia“

Izdelujejo in razpošiljajo pod jamstvom

kot posebnost najnoveje, najizvrstnejše, najtrajnejše, pripoznano najbolje sestave

PH. MAYFARTH & Co.

c. kr. jedino priv.

TOVARNA KMETIJSKIH STROJEV, LIVARNA IN FUŽINA NA PAR.

Dunaj, II. Taborstrasse 76.

50 10-2 Odlikovan z 390 zlatimi, srebrnimi in bronastimi svetinjami.

Obsežni popisi in mnogobrojne priznalnice zastoj. — Zastopniki in prekupei se iščejo.

Slovanski obrtniki in trgovci.

Lončar Alojz Černe

Franjo Jakil
Tovarnar kôž v Rupi
zaloga v Gorici Raštel 9.

v Kobaridu izdeluje vsakovrstne lončene pečl in modovne ce za ognjišča po najnovejših uzorcih. Gene so nizke in dobro blago. Prevzame tudi stavbinske okrase po doposlanih načrtih.

ANTON OBIDIČ

čevljar v Semeniški ulici št. 4 se priporoča Slovincem v Gorici in v okolici za blagohotna naročila.

Gostilničar Ivan Lisjak

pri „Rajhu“ št. 5. na Kornu, priporoča svojo gostilno: vino belo vipavsko in brisko, teran kraški, pivo steinfeldsko, kuhinja dobra, sobe izvrstne za prenočišče, prostorni hlevi za živino. Gene primerne.

Trgovec z vinom Anton Čoš,

v Nunski ulici, v Gorici (gostilna pri „belem zajcu“) priporoča bogato zalogo vsakovrstnega belega in črnega vina v sodčkih od 56 l. naprej, katerega ima v svoji zalogi v glediščni ulici, 20. Gene zmerne, poštena postrežba.

Fotograf A. Jerkič

na Travniku
priporoča svoj fotografični zavod zavednim Slovincem na Goriškem.

IVAN DEKLEVA

velotročec z vinom,
ima v svojih zalogah vseh vrst domačih in istrskih vin. Gene zmerne.

Pek Karol Drašček

priporoča
pekarijo v Riva Corno 4 in podružno prodajalnico kruha v Semeniški ulici 2.

Svečar J. Kopač v Gorici

Solkanska ulica 9
priporoča pristne čebelno-voščene sveče kg po gl. 2-45. Za pristnost jamči s 1000 kron. Sveče slabjših vrst po jako nizki ceni. Zaloga kadil za cerkve po gl. 1-20, 1 gl., ter 50 kr. kg. Razpošilja na vse kraje avstro-ogerske monarhije.

Trgovec z vinom Ant. Pečenko

Vrtna ulica št. 8.
priporoča v sodčkih od 56 litrov naprej pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, braskih in istrskih vinogradov. — Gene zmerne, postrežba točna.
Za pristnost vina jamči.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici št. 23
priporoča
svojo trgovino raznih jedilnih potrebščin. Postrežba točna.

Gostilničar Ivan Reja

priporoča svojo gostilno „pri golobu“ za vojašnico št. 7. Vino belo in črno, prve vrste. Kuhinja dobra. Gene zmerne.

Usnjar Franc Bensa

v Ozki ulici 8
priporoča vsakovrstno usnje, podplate, kopita, orodje in drage potrebščine za čevljarje.

Anton Koren

Gosposka ulica 4
priporoča razno lončarsko, porcelansko in stekleno blago, reže in uklada šipe ter pripravlja okvirje.

Tovarna piva Fr. Waňek

na Goriškem
priporoča svojo zalogo goriškega piva.

Andrej Čermelj

na Kornu
priporoča svojo zalogo razno-vrstnega jedilnega blaga. — Postrežba vestna.

Klobučar Anton Fon

v Semeniški ulici
priporoča svojo bogato zalogo klobukov in kap ter gostilnico preskrbljeno z izborn. vini.

Andrej Jakil

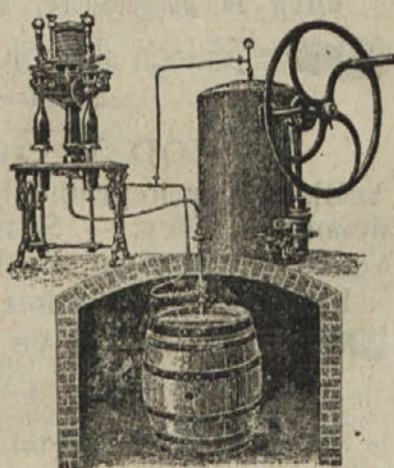
Tovarnar kôž v Rupi
p. Miren.
Prodajalnica na Kornu v Gorici.

Papirnica Antona Jeretiča

v Semeniški ulici in za veliko vojašnico
priporoča vse izdelke, ki spadajo v šolsko in pisarniško stroko, kakor peresa, svinč-nike, papir, knjižice itd.

Saunig & Dekleva

glavna zaloga koles „Swift“ v ulici Fran Josipa št. 4. Zaloga pušk, streljiva, šivalnih strojev itd. v nunski ulici št. 16. — Popravilnica koles in izdelovalnica žičnih blazin v nunski ulici št. 14.

JOS. VINDYŠ

tovarna strojev in livarna

Praha - Smichov, Vinohradská ulica št. 94.

priporoča

patentne stočilne stroje

brez zamaševanja in s sočasnim zamašenjem steklenic.

ZRAČNE TLAČILKE

(lastna iznajdba)

povsem nove, zboljšane sestave, kotle s pumpo, čistila za steklenice, zamašilke in kaprovalke steklenic, tlačilke, parni ventili in zaklopnice vseh vrst iz rdečega zlitka, medenine ali železa od najmanjšega do največjega obsega.

Geniki na zahtevo brezplačno.